

Finansutskottets betänkande 2025/26:FiU21

Vårändringsbudget för 2026

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom propositionen om vårändringsbudget för 2026.

Förslagen innebär att anvisade medel ökar med 3,6 miljarder kronor. Anslagsökningarna uppgår till 5,2 miljarder kronor och anslagsminskningarna till 1,6 miljarder kronor. De ändringar av beställningsbemyndiganden som föreslås uppgår sammantaget till 74,3 miljarder kronor.

Förslagen innebär även att riksdagen bemyndigar regeringen att ingå ekonomiska åtaganden som kan påverka statens budget på längre sikt. Det handlar bl.a. om bemyndiganden om att ingå avtal med Videberg Kraft AB om fasta kostnader för ett nytt kärnavfallsprogram samt om kapitaltillskott och förvärv av aktier i bolaget.

Regeringen föreslår en lagändring som innebär att Försäkringskassan inte ska ta ut någon avgift för anslutning till det elektroniska systemet för statligt tandvårdsstöd. Förslaget innebär att bestämmelsen om avgift ska upphöra att gälla vid utgången av juli 2026.

En motion avstyrks.

I betänkandet finns fyra reservationer (S, C, MP) och tre särskilda yttranden (S, V, MP).

Behandlade förslag

Proposition 2025/26:99 Vårändringsbudget för 2026.

En följdmotion med fem yrkanden.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	7
Ärendet och dess beredning.....	7
Utskottets överväganden.....	9
Vårändringsbudget för 2026.....	9
Utskottets ställningstagande.....	31
Reservationer	33
1. Vårändringsbudget för 2026, punkt 1 (S)	33
2. Vårändringsbudget för 2026, punkt 1 (C).....	35
3. Vårändringsbudget för 2026, punkt 1 (MP).....	38
4. Investeringar i det militära och civila försvaret, punkt 2 (S)	41
Särskilda yttranden	42
1. Vårändringsbudget för 2026, punkt 1 (S) – utrikes underrättelsetjänst.....	42
2. Vårändringsbudget för 2026, punkt 1 (V, MP) – utrikes underrättelsetjänst.....	42
3. Vårändringsbudget för 2026, punkt 1 (V)	42
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	44
Propositionen	44
Följdmotionen	46
<i>Bilaga 2</i>	
Propositionens förslag till ändrade ramar för utgiftsområden och ändrade och nya anslag för 2026	47
<i>Bilaga 3</i>	
Regeringens förslag till ändrade och nya beställningsbemyndiganden för 2026.....	51
<i>Bilaga 4</i>	
Regeringens lagförslag	52
<i>Bilaga 5</i>	
Motionärernas anslagsförslag	53
<i>Bilaga 6</i>	
Skatteutskottets yttrande 2025/26:SkU6y	54
<i>Bilaga 7</i>	
Utrikesutskottets yttrande 2025/26:UU3y	56
<i>Bilaga 8</i>	
Försvarsutskottets yttrande 2025/26:FöU3y	62
<i>Bilaga 9</i>	
Näringsutskottets yttrande 2025/26:NU5y.....	71

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Vårändringsbudget för 2026

Ändrade ramar och ändrade anslag

Riksdagen godkänner ändrade ramar för utgiftsområden och anvisar nya och ändrade anslag enligt propositionens förslag med den ändringen att ramen för utgiftsområde 21 Energi ska uppgå till 10 414 815 000 kronor.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2025/26:99 punkterna 21 och 25 samt avslår motion 2025/26:4100 av Magdalena Andersson m.fl. (S) yrkandena 3 och 4.

Ändrade beställningsbemyndiganden

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2026 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom de tidsperioder som regeringen föreslår.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2025/26:99 punkt 22.

Avgift för anslutning till Försäkringskassans system för statligt tandvårdsstöd

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2008:145) om statligt tandvårdsstöd.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2025/26:99 punkt 1.

Utgiftsområde 1 Rikets styrelse

Riksdagen godkänner

a) att Riksdagsförvaltningen får finansiera förvärvet av fastigheten Neptunus Större 11 i Stockholms kommun i dess helhet med anslag,

b) investeringsplanen för 2026–2028 för anslaget 2:3 Riksdagens fastighetsanslag som en riktlinje för Riksdagsförvaltningens fastighetsinvesteringar.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2025/26:99 punkterna 23 och 24.

Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning

Riksdagen godkänner att regeringen under 2026 förvärvar fastigheten Solna Haga 2:8 för högst 3 483 000 000 kronor.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2025/26:99 punkt 2.

Utgiftsområde 4 Rättsväsendet

Riksdagen godkänner

a) att ränta på studielån ska bestämmas så att den inte omfattar beräknade framtida kreditförluster för avskrivning av studielån som grundas på tjänstgöring som polisman,

b) att avskrivning av studielån som grundas på tjänstgöring som polisman ska finansieras med anslag det år då lånet skrivs av.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2025/26:99 punkterna 3 och 4.

Utgiftsområde 5 Internationell samverkan

Riksdagen bemyndigar regeringen att besluta om förvärv av aktier eller andelar i och om kapitaltillskott till företag för att skydda de personer eller den verksamhet som kommer att bedrivas vid Sveriges utrikes underrättelsetjänst inom ramen för en särskilt beslutad skyddsidentitet enligt lagen om kvalificerade skyddsidentiteter samt att besluta om försäljning eller avveckling av företag som har förvärvats i motsvarande syften.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2025/26:99 punkt 5.

Utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap

Riksdagen

a) godkänner den föreslagna användningen av anslaget 1:8 Försvarets radioanstalt inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap,

b) bemyndigar regeringen att för 2026 besluta om en kredit i Riksgäldskontoret för att tillgodose Försvarets materielverks behov av rörelsekapital som inklusive tidigare utnyttjad kredit uppgår till högst 47 000 000 000 kronor,

c) godkänner att regeringen hyr ut en ubåt av typen A 17 till Polen,

d) bemyndigar regeringen att under 2026 och 2027 för anslaget 3:1 Strålsäkerhetsmyndigheten ingå ekonomiska åtaganden i form av avtal med Videberg Kraft AB om fasta kostnader för ett nytt kärnavfallsprogram baserat på etablerad teknik för använt kärnbränsle och radioaktivt avfall från nya kärnkraftsreaktorer på högst 122 miljarder kronor i 2026 års prisnivå 2035–2159,

e) bemyndigar regeringen att under 2026 och 2027 för anslaget 3:1 Strålsäkerhetsmyndigheten ingå ekonomiska åtaganden i form av avtal med Videberg Kraft AB om fördyringar av fasta kostnader för ett nytt kärnavfallsprogram baserat på etablerad teknik för använt kärnbränsle och radioaktivt avfall från nya kärnkraftsreaktorer på högst 61 miljarder kronor i 2026 års prisnivå 2035–2159,

f) godkänner den föreslagna användningen av anslaget 3:1 Strålsäkerhetsmyndigheten inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap,

Därmed bifaller riksdagen proposition 2025/26:99 punkterna 6–11 och avslår motion

2025/26:4100 av Magdalena Andersson m.fl. (S) yrkandena 1 och 2.

Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg

Riksdagen godkänner den föreslagna användningen av anslaget 1:9 Läkemedelsverket inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2025/26:99 punkt 12.

Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2026 besluta att Kungliga Operan AB får ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar som följer av renovering och ombyggnad av operahuset som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 130 000 000 kronor.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2025/26:99 punkt 13.

Utgiftsområde 22 Kommunikationer

Riksdagen godkänner den föreslagna användningen av anslaget 1:7 Trafikavtal inom utgiftsområde 22 Kommunikationer.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2025/26:99 punkt 14.

Utgiftsområde 24 Näringsliv

Riksdagen

a) godkänner den föreslagna användningen av anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling inom utgiftsområde 24 Näringsliv,

b) bemyndigar regeringen att under 2026 för anslaget 1:17 Kapitalinsatser i statligt ägda företag besluta om kapitaltillskott på högst 386 000 000 kronor till SSC Space AB för omställning av verksamheten i enlighet med strategin för svensk rymdverksamhet och Sveriges försvars- och säkerhetsstrategi för rymden,

c) bemyndigar regeringen att under 2026 och 2027 för anslaget 1:17 Kapitalinsatser i statligt ägda företag förvärva aktier i Videberg Kraft AB som ger staten en röst- och ägarandel på 60 procent i bolaget, vars verksamhet är att projektera, uppföra och inneha kärntekniska anläggningar och driva kärnteknisk verksamhet för energiproduktion samt därmed förenlig verksamhet, och besluta om kapitaltillskott till bolaget på sammanlagt högst 1 800 000 000 kronor,

d) bemyndigar regeringen att under 2026 och 2027 för anslaget 1:17 Kapitalinsatser i statligt ägda företag ingå ekonomiska åtaganden på högst 34 283 000 000 kronor för att tillskjuta kapital eller förvärva eller avyttra aktier i Videberg Kraft AB, eller på annat sätt öka eller minska statens röst- och ägarandel i bolaget till lägst 51 och högst 65 procent av aktierna och rösterna, fram till och med den tidpunkt då bolagets kärnkraftsreaktorer tas i rutinmässig drift, dock senast 2045,

e) bemyndigar regeringen att vidta de åtgärder i övrigt som krävs för att genomföra kapitaltillskott samt förvärv och överlåtelse av aktier enligt c) och d),

f) godkänner att de direkta försäljningskostnader som uppkommer för staten i samband med försäljning av aktier i Videberg Kraft AB enligt e) ovan får avräknas mot försäljningsintäkterna.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2025/26:99 punkterna 15–20.

Reservation 1 (S)

Reservation 2 (C)
Reservation 3 (MP)

2. Investeringar i det militära och civila försvaret

Riksdagen avslår motion

2025/26:4100 av Magdalena Andersson m.fl. (S) yrkande 5.

Reservation 4 (S)

Stockholm den 4 juni 2026

På finansutskottets vägnar

Edward Riedl

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Edward Riedl (M), Oscar Sjöstedt (SD), Gunilla Carlsson (S), Dennis Dioukarev (SD), Joakim Sandell (S), Jan Ericson (M), Charlotte Quensel (SD), Eva Lindh (S), Ida Drougge (M), Hans Eklind (KD), Martin Ådahl (C), David Perez (SD), Janine Alm Ericson (MP), Cecilia Rönn (L), Peder Björk (S), Samuel Gonzalez Westling (V) och Jim Svensk Larm (S).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Riksdagen kan under budgetperioden med stöd av 9 kap. 4 § regeringsformen besluta om en ny beräkning av statens inkomster och om nya eller ändrade anslag. Enligt 7 kap. 9 § riksdagsordningen (RO) är det finansutskottet som bereder förslag om ändringar i statens budget. Av 11 kap. 18 § RO framgår att huvudregeln är att ändringar i statens budget beslutas av riksdagen genom ett enda beslut.

I vårändringsbudgeten för 2026 (prop. 2025/26:99) föreslår regeringen ändringar i statens budget för 2026. I propositionen föreslås ändringar av anslag och ändrade ramar för utgiftsområden. Vidare föreslås ändringar av beställningsbemyndiganden. Därutöver föreslås bl.a. ändrad användning av anslag.

En följdmotion har väckts med anledning av propositionen.

En förteckning över de behandlade förslagen finns i bilaga 1. I bilaga 2 redovisas regeringens förslag till ändrade utgiftsramar och ändrade anslag för 2026. I bilaga 3 redovisas regeringens förslag till nya och ändrade beställningsbemyndiganden. I bilaga 4 finns regeringens lagförslag.

Huvuddelen av förslagen i propositionen rör övriga utskotts ämnesområden. Finansutskottet har gett samtliga utskott utom civilutskottet (som inte är berört av förslagen) tillfälle att yttra sig över förslagen. Följande utskott har yttrat sig:

- skatteutskottet (yttr. 2025/26:SkU6y)
- utrikesutskottet (yttr. 2025/26:UU3y)
- försvarsutskottet (yttr. 2025/26:FöU6y)
- näringsutskottet (yttr. 2025/26:NU5y).

Yttrandena finns i bilaga 6–9. Övriga utskott har avstått från att yttra sig.

I utskottets förslag till riksdagsbeslut i detta betänkande har ramen för utgiftsområde 21 Energi anpassats till riksdagens beslut med anledning av propositionen Extra ändringsbudget för 2026 – Sänkt skatt på drivmedel samt el- och gasprisstöd (prop. 2025/26:236, bet. 2025/26:FiU48, rskr. 2025/26:217 och 218). I proposition 2025/26:99 Vårändringsbudget för 2026 är nämligen riksdagens beslut med anledning av proposition 2025/26:236 inte beaktat eftersom regeringen beslutade om proposition 2025/26:99 innan riksdagen hade fattat beslut med anledning av proposition 2025/26:236.

Ändringsbudgetar under 2026

Riksdagen har beslutat om följande ändringsbudgetar under 2026:

- Extra ändringsbudget för 2026 – Stöd till Ukraina och vaccinerberedskap (prop. 2025/26:143, bet. 2025/26:FiU46, rskr. 2025/26:179–181).
- Extra ändringsbudget för 2026 – Sänkt skatt på drivmedel samt el- och gasprisstöd (prop. 2025/26:236, bet. 2025/26:FiU48, rskr. 2025/26:217 och 218).

Den 28 maj överlämnade regeringen proposition 2025/26:275 Extra ändringsbudget för 2026 – Stöd till Ukraina samt stöd till hushåll och andra åtgärder med anledning av kriget i Mellanöstern till riksdagen. Finansutskottet kommer att behandla propositionen i betänkande 2025/26:FiU47.

Utskottets överväganden

Vårändringsbudget för 2026

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen godkänner regeringens förslag till ändrade utgiftsramar och anvisar ändrade anslag enligt förslagen i propositionen. Riksdagen beslutar om ändrade beställningsbemyndiganden enligt regeringens förslag.

Riksdagen antar en lagändring som innebär att Försäkringskassan inte ska ta ut någon avgift för anslutning till det elektroniska systemet för statligt tandvårdsstöd. Bestämmelsen om avgift ska upphöra att gälla vid utgången av juli 2026.

Riksdagen bemyndigar regeringen att ingå ekonomiska åtaganden som kan påverka statens budget på längre sikt. Det handlar bl.a. om bemyndiganden om att ingå avtal med Videberg Kraft AB om fasta kostnader för ett nytt kärnavfallsprogram samt om kapitaltillskott och förvärv av aktier i bolaget.

Riksdagen ställer sig bakom övriga förslag i propositionen som rör ändringar av statens budget för 2026.

En motion avstyrks.

Jämför reservation 1 (S), 2 (C), 3 (MP) och 4 (S) samt särskilt yttrande 1 (S), 2 (V, MP) och 3 (V).

Propositionen

I propositionen föreslås ändringar i statens budget för 2026. Förslagen innebär att anvisade medel ökar med 3,6 miljarder kronor. Anslagsökningarna uppgår till 5,2 miljarder kronor och anslagsminskningarna till 1,6 miljarder kronor. Av nettoeffekten är 0,3 miljarder kronor hänförliga till förändringar av regelstyrda anslag och direkta effekter av makroekonomiska förändringar. Ytterligare 3,3 miljarder kronor avser nya åtgärder.

De största utgiftsökningarna avser bistandsverksamhet med 1,7 miljarder kronor, fossilfria drivmedel och elektrifiering vid statliga myndigheter med 0,5 miljard kronor samt kapitalinsatser i statligt ägda företag med 0,4 miljard kronor.

Den offentliga förvaltningens finansiella sparande försämras med ca 3,4 miljarder kronor och statens budgetsaldo försämras med ca 3,8 miljarder kronor 2026 till följd av förslagen i denna proposition. Skillnaden beror på kapitaltillskott till bolag som påverkar budgetsaldot men inte det finansiella sparandet.

Vissa av förslagen beräknas påverka statens budget även kommande år. Statens budgetsaldo beräknas försämras med 2,4 miljarder kronor 2027, 1,8

miljarder kronor 2028 och 2,0 miljarder kronor 2029. Statens finansiella sparande beräknas försämrats med 0,6 miljard kronor 2027, 1,8 miljarder kronor 2028 och 2,0 miljarder kronor 2029. Skillnaden mellan effekten på budgetsaldot och finansiellt sparande 2027 beror på kapitaltillskott till ett bolag.

De ändringar av beställningsbemyndiganden som föreslås uppgår sammanlagt till 74,3 miljarder kronor. De största ökningarna avser anskaffning av materiel och anläggningar med 66,0 miljarder kronor, förbandsverksamhet och beredskap med 6,0 miljarder kronor och Rakel Generation 2 med 1,7 miljarder kronor.

Regeringen föreslår även att den bemyndigas att ingå ekonomiska åtaganden som kan påverka statens budget på längre sikt. Det handlar bl.a. om bemyndiganden om att ingå avtal med Videberg Kraft AB om fasta kostnader för ett nytt kärnavfallsprogram samt om kapitaltillskott och förvärv av aktier i bolaget.

Regeringen föreslår att Försäkringskassan inte ska ta ut någon avgift för anslutning till det elektroniska systemet för statligt tandvårdsstöd. Bestämmelsen om avgift ska upphöra att gälla vid utgången av juli 2026.

I det följande redovisas de förslag i propositionen som tas upp antingen i den följdmotion som väckts med anledning av propositionen eller i yttranden till finansutskottet från andra utskott.

Regeringens förslag i övrigt framgår av bilagorna 1–4 i detta betänkande.

Utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution

1:4 Kostnader som betalas av staten i konkurser

Från och med den 1 juli 2026 tar Kronofogdemyndigheten över ansvaret för att hantera utbetalningar av konkurskostnader som ska betalas av staten. Till följd av att fler företag än beräknat är föremål för konkursförfaranden förväntas utbetalningarna av förvaltararvoden bli högre än vad som tidigare har beräknats. Anslaget 1:4 Kostnader som betalas av staten i konkurser bör därför ökas med 70 000 000 kronor.

Utgiftsområde 5 Internationell samverkan

1:1 Avgifter till internationella organisationer

I slutet av 2025 undertecknade Sverige en konvention om inrättande av en internationell skadeståndskommission för Ukraina inom Europarådet och ett avtal mellan Ukraina och Europarådet om inrättande av en särskild tribunal för aggressionsbrottet mot Ukraina. Regeringen avser att besluta om en proposition med förslag om att Sverige ratificerar konventionen för skadeståndskommissionen och ansluter sig till en överenskommelse om den särskilda tribunalen för aggressionsbrottet mot Ukraina. Förslagen innebär att Sverige ska betala årliga medlemsavgifter. Anslaget 1:1 Avgifter till internationella organisationer bör därför ökas med 4 500 000 kronor.

Ökningen finansieras genom att anslaget 1:5 Utrikes- och säkerhetspolitiskt strategiska insatser minskas med motsvarande belopp. Minskningen bedöms innebära att Svenska institutets projektstöd i enlighet med EU:s strategi för Östersjöregionen minskar i omfattning.

Förslagen innebär ökade utgifter för kommande år. Anslaget 1:1 Avgifter till internationella organisationer beräknas öka med 12 700 000 kronor fr.o.m. 2027. Ökningen avses finansieras genom att anslaget 1:5 Utrikes- och säkerhetspolitiskt strategiska insatser minskas med motsvarande belopp. Den beräknade minskningen bedöms innebära att Svenska institutets projektstöd i enlighet med EU:s strategi för Östersjöregionen minskar i omfattning. Vidare bedöms stöd till andra projekt för utrikes- och säkerhetspolitiskt strategiska insatser minska i omfattning.

1:6 Sveriges utrikes underrättelsetjänst

Regeringen remitterade i februari 2026 promemorian Myndigheten för utrikes underrättelser. I promemorian föreslås två nya författningar och andra författningsändringar som krävs för att en ny underrättelsemyndighet ska kunna inleda sin verksamhet. Regeringen avser att besluta om en lagrådsremiss och en proposition och föreslå att lagändringar ska träda i kraft den 1 januari 2027.

Inrättandet av den nya myndigheten måste genomföras på ett sådant sätt att underrättelseverksamhetens funktionalitet och den strategiska förvarningsförmågan upprätthålls. Ett nytt anslag 1:6 Sveriges utrikes underrättelsetjänst bör därför föras upp på statens budget med 170 000 000 kronor. Anslaget beräknas öka till 600 000 000 kronor 2027, 900 000 000 kronor 2028 och 1 000 000 000 kronor fr.o.m. 2029.

Anslaget bör få användas för Sveriges utrikes underrättelsetjänsts förvaltningsutgifter. Anslaget bör även få användas för utgifter för att förbereda inrättandet av myndigheten.

I enlighet med lagen (2006:939) om kvalificerade skyddsidentiteter kan, efter ett särskilt beslut, en s.k. kvalificerad skyddsidentitet skapas. I promemorian Myndigheten för utrikes underrättelser föreslås bl.a. en lagändring som innebär att det ska vara möjligt för den nya underrättelsemyndigheten att använda kvalificerade skyddsidentiteter. Myndigheten bör även kunna använda företag i viss utsträckning då det är nödvändigt för att skydda personer och verksamhet. Förvärv av aktier eller andelar i och kapitaltillskott till företag som sker inom ramen för myndighetens verksamhet avses finansieras med medel från anslaget 1:6 Sveriges utrikes underrättelsetjänst.

Enligt 8 kap. 3 och 4 §§ budgetlagen krävs, med vissa undantag som inte är aktuella nu, riksdagens godkännande för förvärv och försäljning av aktier eller andelar i ett företag. Regeringen får inte heller utan riksdagens bemyndigande tillskjuta kapital till ett företag.

Regeringen bör mot denna bakgrund bemyndigas att besluta om förvärv av aktier eller andelar i och om kapitaltillskott till företag för att skydda de

personer eller den verksamhet som kommer att bedrivas vid Sveriges utrikes underrättelsetjänst inom ramen för en särskilt beslutad skyddsidentitet enligt lagen om kvalificerade skyddsidentiteter samt att besluta om försäljning eller avveckling av ett företag som har förvärvats i motsvarande syften.

Utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap

1:1 Förbandsverksamhet och beredskap

Regeringen föreslog och beräknade i budgetpropositionen för 2026 kraftiga ökningar av anslaget 1:1 Förbandsverksamhet och beredskap som ett steg mot att Sverige ska uppnå Natos utgiftsmål för det militära försvaret senast 2030. Försvarsmakten redovisade i november 2025 sina överväganden om det militära försvarets utformning med beaktande av ökningarna. För att beslut om beställningar av materiel och anläggningar ska kunna fattas i enlighet med den inriktning som myndigheten redovisat behövs ett ökat bemyndigande. Bemyndigandet för anslaget bör därför ökas med 6 000 000 000 kronor.

1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar

För att delvis finansiera ökningen av anslaget 1:4 Tillväxtverket inom utgiftsområde 24 Näringsliv minskas anslaget 1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar med 1 000 000 kronor. För att delvis finansiera ökningen av anslaget 1:5 Näringslivsutveckling inom utgiftsområde 24 Näringsliv minskas anslaget med 4 000 000 kronor. För att delvis finansiera ökningen av anslaget 1:17 Kapitalinsatser i statligt ägda företag inom utgiftsområde 24 Näringsliv minskas anslaget med 165 000 000 kronor.

Sammantaget bör anslaget minskas med 170 000 000 kronor.

Minskningarna bedöms innebära att viss materiel och vissa anläggningar inte kommer att kunna anskaffas under innevarande år.

Regeringen föreslog och beräknade i budgetpropositionen för 2026 kraftiga ökningar av anslaget som ett steg mot att Sverige ska uppnå Natos utgiftsmål för det militära försvaret senast 2030. Försvarsmakten redovisade i november 2025 sina överväganden om det militära försvarets utformning med beaktande av ökningarna. För att Försvarsmakten och Försvarets materielverk ska kunna fatta beslut om beställningar och avveckling av materiel och anläggningar i enlighet med den inriktning som Försvarsmakten redovisat behövs ett ökat bemyndigande. Bemyndigandet för anslaget bör därför ökas med 66 045 360 000 kronor.

1:4 Forskning och teknikutveckling

För att delvis finansiera ökningen av anslaget 3:5 Rymdstyrelsen: Förvaltning inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning minskas anslaget 1:4 Forskning och teknikutveckling med 6 200 000 kronor.

För att delvis finansiera ökningen av anslaget 1:17 Kapitalinsatser i statligt ägda företag inom utgiftsområde 24 Näringsliv minskas anslaget med 64 000 000 kronor.

Sammantaget bör anslaget minskas med 70 200 000 kronor.

Minskningarna bedöms innebära att vissa projekt inom forsknings- och teknikverksamheten kommer att senareläggas.

1:8 Försvarets radioanstalt

För att ytterligare stärka det nationella cybersäkerhetsarbetet överförs fr.o.m. den 1 juli 2026 uppgifter inom cyberverksamheten från Myndigheten för civilt försvar till Försvarets radioanstalt. För att finansiera verksamheten överfördes, efter förslag i budgetpropositionen för 2026 som riksdagen godkände, 112 500 000 kronor från anslaget 2:6 Myndigheten för civilt försvar till anslaget 1:8 Försvarets radioanstalt. Kostnaderna för den verksamhet som förs över till Försvarets radioanstalt beräknas nu uppgå till ett lägre belopp än vad som tidigare har beräknats. Ett belopp om 47 500 000 kronor bör därför omfördelas från anslaget 1:8 Försvarets radioanstalt till anslaget 2:6 Myndigheten för civilt försvar.

Ukraina har efterfrågat tekniskt stöd. Försvarets radioanstalt har möjlighet att bistå Ukraina med det efterfrågade stödet och Sverige har ett utrikes- och säkerhetspolitiskt intresse av att stödja Ukraina på detta område. Anslaget bör därför ökas med 148 400 000 kronor.

Ökningen finansieras genom att anslaget 1:14 Stöd till Ukraina minskas med motsvarande belopp.

Sammantaget bör anslaget ökas med 100 900 000 kronor.

Vidare bör anslagsändamålet utvidgas så att anslaget även får användas för att lämna stöd till Ukraina.

Rörelsekapital för Försvarets materielverk

Försvarets materielverks behov av kapital för att finansiera utestående förskott till industrin och för att hantera avtal inom försvarsexportområdet beräknas uppgå till ett högre belopp än vad som tidigare har beräknats. Krediten i Riksgäldskontoret för att tillgodose Försvarets materielverks behov av rörelsekapital bör därför ökas med 10 000 000 000 kronor.

Godkännande att hyra ut en ubåt av typen A 17

Polen och Sverige har ett fördjupat samarbete inom försvarsområdet som är försvars- och säkerhetspolitiskt betydelsefullt för Östersjöregionen. Polen har ett omedelbart operativt behov av en ubåt för att uppfylla Natos förmågemål och stödja införandet av ubåtar i Blekingeklassen i den polska marinen.

Regeringen bedömer att en uthyrning av en ubåt av typen A-17 till Polen kan bidra till att stärka Natos undervattensförmåga i Östersjön. Försvarsmakten bedöms kunna avvara en ubåt under ca 6 år. Hyresnivån kommer att motsvara full kostnadstäckning.

Enligt 9 kap. 8 § regeringsformen är det regeringen som förvaltar och förfogar över statens tillgångar. Eftersom Sveriges undervattensförmåga är en strategisk resurs, och en uthyrning innebär att ubåten inte kommer att vara operativt tillgänglig för Försvarsmakten under en viss tid, anser dock regeringen att uthyrningen bör godkännas av riksdagen.

Riksdagen bör mot denna bakgrund godkänna att regeringen hyr ut en ubåt av typen A-17 till Polen.

2:4 Krisberedskap

Efter förslag i budgetpropositionen för 2026 tillfördes anslaget 2:6 Myndigheten för civilt försvar 16 000 000 kronor för att utöka stödet till frivilliga försvarsorganisationer avseende civilt försvar. Ändamålet för det anslaget omfattar dock sedan 2024 inte stöd till frivilliga försvarsorganisationer. De medel som ska användas för stöd till sådana organisationer bör därför omfördelas från anslaget 2:6 Myndigheten för civilt försvar till anslaget 2:4 Krisberedskap. Anslaget bör därför ökas med 16 000 000 kronor.

Efter förslag i budgetpropositionen för 2026 ökades anslaget med 1 000 000 000 kronor för att möjliggöra investeringar i decentraliserad försörjningsberedskap. Det är angeläget att förstärka befintliga investeringsstöd i syfte att stärka kommuners och regioners beredskap inom livsmedels- och dricksvattenområdet. Anslaget 1:26 Åtgärder för beredskap inom livsmedels- och dricksvattenområdet inom utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel används bl.a. för bidrag till kommuner och regioner i syfte att stärka förmågan inom detta område. En del av de medel som anvisats för decentraliserad försörjningsberedskap bör därför omfördelas till anslaget 1:26 Åtgärder för beredskap inom livsmedels- och dricksvattenområdet inom utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel. Anslaget bör därför minskas med 100 000 000 kronor.

Sammantaget bör anslaget minskas med 84 000 000 kronor.

2:6 Myndigheten för civilt försvar

I syfte att ytterligare stärka det nationella cybersäkerhetsarbetet överförs fr.o.m. den 1 juli 2026 uppgifter inom cyberverksamheten från Myndigheten för civilt försvar till Försvarets radioanstalt. För att finansiera verksamheten överfördes, efter förslag i budgetpropositionen för 2026 som riksdagen godkände, 112 500 000 kronor från anslaget 2:6 Myndigheten för civilt försvar till anslaget 1:8 Försvarets radioanstalt. Kostnaderna för den verksamhet som förs över till Försvarets radioanstalt beräknas nu uppgå till ett lägre belopp än vad som tidigare har beräknats. Ett belopp om 47 500 000 kronor bör därför omfördelas från anslaget 1:8 Försvarets radioanstalt till anslaget 2:6 Myndigheten för civilt försvar. Anslaget bör därför ökas med 47 500 000 kronor.

Efter riksdagens godkännande av förslag i budgetpropositionen för 2026 tillfördes anslaget 16 000 000 kronor för att utöka stödet till frivilliga försvarsorganisationer avseende civilt försvar. Ändamålet för anslaget omfattar dock sedan 2024 inte stöd till frivilliga försvarsorganisationer. De medel som ska användas för stöd till sådana organisationer bör därför omfördelas till anslaget 2:4 Krisberedskap. Anslaget bör därför minskas med 16 000 000 kronor.

Sammantaget bör anslaget ökas med 31 500 000 kronor.

2:9 Rakel Generation 2

Myndigheten för civilt försvar har i uppdrag att etablera ett nytt kommunikationssystem för samhällsviktiga aktörer, Rakel Generation 2, i syfte att kunna tillhandahålla nästa generations säkra, robusta och tillgängliga kommunikationslösning för aktörer inom allmän ordning, säkerhet, hälsa och totalförsvar.

För att myndigheten ska kunna ingå de avtal som krävs för att etablera systemet behövs ett utökat bemyndigande. De åtaganden som är avsedda att ingås omfattar en kortare tidsperiod än det befintliga bemyndigandet. Bemyndigandet att ingå ekonomiska åtaganden för anslaget bör därför ökas med 1 670 000 000 kronor och gälla t.o.m. 2029.

Ökningen av bemyndigandet medför behov av framtida anslag och anslaget beräknas öka med 810 000 000 kronor 2028 och 860 000 000 kronor 2029.

Till följd av etableringen av Rakel Generation 2 beräknas anslaget därutöver öka med 90 000 000 kronor 2028 och 90 000 000 kronor 2029.

3:1 Strålsäkerhetsmyndigheten

Videberg Kraft AB (Videberg Kraft) har i december 2025 ansökt om stöd enligt lagen (2025:587) om statligt stöd för investeringar i ny kärnkraft. Ansökan, som avser byggnation av kärnkraftsreaktorer med en samlad effekt av ca 1 500 megawatt (MW), bereds inom Regeringskansliet.

Ett nytt kärnavfallsprogram innebär kostnader för omhändertagande av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall som uppkommer i samband med hantering, avveckling, rivning och slutförvaring av restprodukter från nya kärnkraftsreaktorer. Merparten av kostnaderna är fasta, dvs. oberoende av mängden kärnbränsle och avfall.

Den första aktören som bygger nya kärnkraftsreaktorer bör inte åläggas att svara för en oproportionerligt stor andel av de fasta kostnaderna för ett nytt kärnavfallsprogram. I likhet med det befintliga kärnavfallsprogrammet kan ett nytt program nyttjas av flera aktörer. Regeringen bedömer därför att det är motiverat med ett statligt risk- och kostnadsåtagande under uppbyggnadsfasen av ett nytt kärnavfallsprogram baserat på etablerad teknik för använt kärnbränsle och radioaktivt avfall från nya kärnkraftsreaktorer. Risk- och kostnadsdelningen bör utformas så att aktörerna bär ett tydligt ekonomiskt ansvar i enlighet med principerna om att förorenaren ska betala och att kostnader inte ska övervältras på kommande generationer. Risk- och kostnadsdelningen bör också skapa incitament till hög kostnadseffektivitet och god styrning av aktörernas arbete med att fullgöra sina skyldigheter.

Avsikten med det statliga åtagandet är att begränsa den första aktörens andel av de fasta kostnaderna, med beaktande av att flera aktörer kan komma att investera i ny kärnkraft. Syftet är vidare att skapa en förutsebarhet gällande kostnader för ett nytt kärnavfallsprogram för aktörer som avser att investera i ny kärnkraft.

Regeringen har i propositionen Finansiering och riskdelning vid investeringar i ny kärnkraft bedömt att stödet för investeringar i nya

kärnkraftsreaktorer för att uppnå skalfördelar bör omfatta investeringar motsvarande en installerad elektrisk effekt om upp till ca 5 000 MW (prop. 2024/25:150 s. 50). Riksdagen har beslutat om ekonomiska ramar motsvarande ungefär hälften av stödets omfattning (prop. 2025/26:1 utg.omr. 21, bet. 2025/26:NU3, rskr. 2025/26:117).

De fasta kostnaderna för ett nytt kärnavfallsprogram beräknas av Riksgäldskontoret uppgå till ca 122 miljarder kronor i 2026 års prisnivå. Majoriteten av de fasta kostnaderna bedöms av regeringen uppkomma i samband med att slutförvar för använt kärnbränsle och radioaktivt avfall börjar byggas då de första reaktorerna avvecklas ca 2090. Fasta kostnader för kärnavfallsprogrammet beräknas uppkomma t.o.m. 2159. En mindre del av de fasta kostnaderna beräknas uppkomma då de första reaktorerna tas i drift, vilket förväntas vara tidigast 2035. Utgifter för kärnavfallsprogrammet beräknas belasta statens budget mellan 2035–2159.

Regeringen bedömer att de fasta kostnaderna för ett nytt kärnavfallsprogram bör fördelas mellan de aktörer som investerar i ny kärnkraft. Om fler aktörer investerar i ny kärnkraft bör aktörerna ersätta staten för sin andel av de utgifter som statens åtagande dittills inneburit.

Videberg Krafts ansökan om stöd avser uppförandet av ca 1 500 MW ny kärnkraft, dvs. 30 procent av den totala effekten som regeringen bedömt att stödet för investeringar i nya kärnkraftsreaktorer bör omfatta. Regeringen avser att ingå avtal med Videberg Kraft om hur stor del av fasta kostnader samt fördyringar av fasta kostnader i ett nytt kärnavfallsprogram som bolaget ska ansvara för. En förutsättning för att kunna ingå avtalet är att stödet är förenligt med EU:s statsstödsregler.

För varje ny aktör som investerar i ny kärnkraft, och vars avfall inordnas i det nya kärnavfallsprogrammet baserat på etablerad teknik, kommer statens åtagande att minska. Vid investeringar i ny kärnkraft som motsvarar en total elektrisk effekt om ca 5 000 MW upphör statens åtagande för kärnavfallsprogrammets förväntade fasta kostnader.

Regeringen bedömer att ett statligt åtagande även bör omfatta risken för fördyringar av fasta kostnader upp till ett belopp om 61 miljarder kronor i 2026 års prisnivå. Sådana fördyringar kan exempelvis uppstå till följd av förändrade säkerhetskrav eller ny kunskap som leder till ändrade kostnadsuppskattningar.

Mot denna bakgrund bör regeringen bemyndigas att under 2026 och 2027 för anslaget 3:1 Strålsäkerhetsmyndigheten ingå ekonomiska åtaganden i form av avtal med Videberg Kraft AB om fasta kostnader för ett nytt kärnavfallsprogram baserat på etablerad teknik för använt kärnbränsle och radioaktivt avfall från nya kärnkraftsreaktorer på högst 122 miljarder kronor i 2026 års prisnivå 2035–2159. Vidare bör regeringen bemyndigas att under 2026 och 2027 för anslaget 3:1 Strålsäkerhetsmyndigheten ingå ekonomiska åtaganden i form av avtal med Videberg Kraft AB om fördyringar av fasta kostnader för ett nytt kärnavfallsprogram baserat på etablerad teknik för använt kärnbränsle och radioaktivt avfall från nya kärnkraftsreaktorer på högst 61 miljarder kronor i 2026 års prisnivå 2035–2159.

Anslagsändamålet bör också utvidgas så att anslaget även får användas för utgifter för åtaganden avseende fasta kostnader för ett nytt kärnavfallsprogram.

Regeringen avser att återkomma med förslag som innebär att staten kan överta ansvaret från en aktör för omhändertagande av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall från nya kärnkraftsreaktorer i syfte att åstadkomma ett fungerande system för en ordnad lagring av avfall baserat på etablerad teknik. Utgångspunkten för sådana förslag är att full kostnadstäckning ska gälla.

Utgiftsområde 21 Energi

1:10 Energiberedskap

Det är angeläget att stärka den civila försvarsförmågan genom att vidta ytterligare åtgärder för att upprätthålla drivmedelsförsörjningen för transporter och reservkraftverk vid störningar i elsystemet. Anslaget bör därför ökas med 60 000 000 kronor.

För att finansiera ökningen av anslaget 1:11 Elberedskap minskas anslaget med 125 000 000 kronor. Minskningen bedöms innebära att vissa energiberedskapsåtgärder som finansieras genom anslaget kommer att behöva senareläggas.

Sammantaget bör anslaget minskas med 65 000 000 kronor.

1:11 Elberedskap

Utgifterna för projekt för att höja elförsörjningsförmågan under fredstida kriser och höjd beredskap förväntas bli högre än vad som tidigare har beräknats. Det beror främst på ökade kostnader för reservkraft, uppdrag om civilplikt och lokal och regional ö-drift. Anslaget bör därför ökas med 125 000 000 kronor.

Ökningen finansieras genom att anslaget 1:10 Energiberedskap minskas med motsvarande belopp.

Utgiftsområde 24 Näringsliv

1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling

Anslaget används bl.a. för utgifter för behovsmotiverad forsknings- och utvecklingsverksamhet, utveckling av innovationssystem och programanknutna utgifter.

För att delvis finansiera ökningen av anslaget 3:5 Rymdstyrelsen: Förvaltning inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning minskas anslaget med 2 800 000 kronor.

För att delvis finansiera ökningen av anslaget 1:11 Bolagsverket minskas anslaget med 6 000 000 kronor.

För att delvis finansiera ökningen av anslaget 1:17 Kapitalinsatser i statligt ägda företag minskas anslaget med 2 000 000 kronor.

Sammantaget bör anslaget minska med 10 800 000 kronor. Minskningen bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslaget.

Det är vidare angeläget att anslaget kan användas för att möjliggöra stöd för forskning och utvecklingsinsatser för en resilient metallförsörjning. Anslagsändamålet bör därför utvidgas så att anslaget även får användas för utgifter för forskning och utveckling inom metallvärdekedjan.

1:4 Tillväxtverket

Det är angeläget att Tillväxtverket ges förutsättningar att genomföra insatser i syfte att främja modernisering av tillverkningsmetoder inom försvarsindustrin (se även anslaget 1:5 Näringslivsutveckling). Anslaget bör därför öka med 1 000 000 kronor.

Ökningen finansieras genom att anslaget 1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap minskas med motsvarande belopp.

Det är angeläget att stärka Regelrådets förutsättningar att höja kvaliteten på konsekvensutredningar. Anslaget bör därför öka med 2 500 000 kronor.

Det är vidare angeläget att stärka Förenklingsrådets förutsättningar att lämna förslag i syfte att minska företagens regelbörda, administrativa kostnader och andra fullgörandekostnader. Anslaget bör därför öka med 2 500 000 kronor.

Det är angeläget att stärka Tillväxtverkets förutsättningar att främja att unga kvinnor startar och driver företag, med särskilt fokus på tidig etableringsfas. Anslaget bör därför öka med 2 500 000 kronor.

Efter förslag i budgetpropositionen för 2026 som riksdagen godkände ökades anslaget med 9 200 000 kronor för att säkerställa en långsiktigt hållbar förvaltning av webbplatsen verksamt.se. Eftersom Bolagsverket har till uppgift att ansvara för drift och basförvaltning av webbplatsen bör medlen omfördelas från anslaget 1:4 Tillväxtverket till anslaget 1:11 Bolagsverket. Anslaget bör därför minska med 9 200 000 kronor.

Sammantaget bör anslaget minska med 700 000 kronor.

1:5 Näringslivsutveckling

Anslaget används för näringslivsfrämjande åtgärder. Det är angeläget att genomföra insatser i syfte att främja modernisering av tillverkningsmetoder inom försvarsindustrin (se även anslaget 1:4 Tillväxtverket). Anslaget bör därför öka med 4 000 000 kronor.

Ökningen finansieras genom att anslaget 1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap minskas med motsvarande belopp.

Praktikprogrammet Jobbsprånget har tidigare delvis finansierats med privata medel. Sedan årsskiftet 2025/2026 har finansieringen med privata medel upphört. För att upprätthålla verksamheten behöver anslaget tillföras ytterligare medel. Anslaget bör därför öka med 5 500 000 kronor.

Sammantaget bör anslaget öka med 9 500 000 kronor.

1:6 Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser

Regeringen gav i regleringsbrevet för Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser myndigheten i uppdrag att följa upp och utvärdera effekterna av regelverket för arbetskraftsinvandring för näringslivets kompetensförsörjning och tillväxt samt presentera en metod för återkommande uppföljningar och utvärderingar.

Myndigheten bör tillföras medel för att genomföra uppdraget. Anslaget bör därför ökas med 2 000 000 kronor.

Ökningen finansieras genom att anslaget 1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv minskas med motsvarande belopp.

1:11 Bolagsverket

Till följd av ett ökat antal tvångslikvidationer förväntas utgifterna för likvidatorer bli högre än vad som tidigare beräknats. Anslaget bör därför ökas med 6 000 000 kronor.

Ökningen finansieras genom att anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling minskas med motsvarande belopp.

Efter förslag i budgetpropositionen för 2026 som riksdagen godkände ökades anslaget 1:4 Tillväxtverket med 9 200 000 kronor för att säkerställa en långsiktigt hållbar förvaltning av webbplatsen verksamt.se. Eftersom Bolagsverket har till uppgift att ansvara för drift och basförvaltning av webbplatsen bör medlen omfördelas från anslaget 1:4 Tillväxtverket till anslaget 1:11 Bolagsverket. Anslaget bör därför ökas med 9 200 000 kronor.

Sammantaget bör anslaget ökas med 15 200 000 kronor.

1:17 Kapitalinsatser i statligt ägda företag – SSC Space AB

SSC Space AB (SSC) är helägt av staten och har i uppdrag att bedriva rymdverksamhet med kommersiell inriktning, svara för driften av Esrange Space Center (Esrange) och bedriva därmed förenlig verksamhet. Den del av bolagets verksamhet som avser driften av Esrange är ett samhällsuppdrag beslutat av riksdagen.

Regeringen presenterade 2018 en strategi för svensk rymdverksamhet (skr. 2017/18:259, bet. 2018/19:UbU3, rskr. 2018/19:45). Regeringen beslutade vidare i juli 2024 om Sveriges försvars- och säkerhetsstrategi för rymden. Svensk rymdverksamhet har utrikes-, säkerhets- och försvarspolitiska dimensioner, se bl.a. den nationella säkerhetsstrategin (skr. 2023/24:163), propositionen Totalförsvaret 2025–2030 (prop. 2024/25:34) och Försvarsindustristrategi för ett starkare Sverige – innovation, produktion och samarbete (skr. 2024/25:193). Fler aktörer engagerar sig i rymdverksamhet och Sveriges geostrategiska läge och rymdförmågor innebär att flera antagonistiska aktörer bedriver säkerhetshotande verksamhet mot Sverige.

Enligt strategin för svensk rymdverksamhet och Sveriges försvars- och säkerhetsstrategi för rymden ska infrastrukturen på Esrange dimensioneras för att förbli en viktig nationell och europeisk strategisk resurs för nationell och

internationell forskning, utveckling, demonstration, testverksamhet och annan rymdrelaterad verksamhet. Internationella samarbeten ska ske med hänsyn till Sveriges utrikes-, säkerhets- och försvarspolitiska intressen. Vidare ska SSC:s verksamhet utvecklas så att framtida möjligheter tillvaratas i linje med svenska intressen.

För att genomföra strategin för svensk rymdverksamhet behöver SSC:s verksamhet utvecklas på ett sådant sätt att bolaget i hela sin verksamhet beaktar Sveriges säkerhet och övriga utrikes-, säkerhets- och försvarspolitiska intressen. Av bolagets ägaranvisning framgår bl.a. att det åligger bolaget att ta särskilda hänsyn genom att, i dialog med Regeringskansliet, se till att bolagets verksamhet bedrivs med hänsyn till Sveriges utrikes-, säkerhets- och försvarspolitiska intressen.

Regeringen har riksdagens bemyndigande att under 2022–2026 besluta om kapitaltillskott på totalt högst 880 000 000 kronor till Svenska rymdaktiebolaget (numera SSC) för omställning av verksamheten i enlighet med strategin för svensk rymdverksamhet (prop. 2021/22:269, bet. 2021/22:FiU49, rskr. 2021/22:466).

Till följd av det förändrade omvärldsläget ökar behovet av att tillvarata Sveriges utrikes-, säkerhets- och försvarspolitiska intressen i rymden. För att genomföra strategin för svensk rymdverksamhet och Sveriges försvars- och säkerhetsstrategi för rymden krävs att bolaget vidtar ytterligare åtgärder i syfte att ställa om verksamheten, vilket är förenat med betydande kostnader. En förutsättning för omställningen är att bolaget får ytterligare kapitaltillskott.

Regeringen får enligt 8 kap. 3 § första stycket budgetlagen inte tillskjuta kapital till ett företag utan riksdagens bemyndigande.

Mot denna bakgrund bör regeringen bemyndigas att under 2026 för anslaget 1:17 Kapitalinsatser i statligt ägda företag besluta om kapitaltillskott på högst 386 000 000 kronor till SSC Space AB för omställning av verksamheten i enlighet med strategin för svensk rymdverksamhet och Sveriges försvars- och säkerhetsstrategi för rymden. Anslaget bör därför ökas med 386 000 000 kronor.

Ökningen finansieras delvis genom att anslaget 1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap minskas med 165 000 000 kronor, anslaget 1:4 Forskning och teknik-utveckling inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap minskas med 64 000 000 kronor, anslaget 3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning minskas med 25 000 000 kronor, anslaget 3:4 Rymdforskning och rymdverksamhet inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning minskas med 30 000 000 kronor, anslaget 3:8 Polarforskningssekreteriatet inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning minskas med 25 000 000 kronor, anslaget 2:64 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning minskas med 47 000 000 kronor, anslaget 1:2 Verket för innovationssystem:

Forskning och utveckling minskas med 2 000 000 kronor och anslaget 2:3 Exportfrämjande verksamhet minskas med 8 000 000 kronor.

1:17 Kapitalinsatser i statligt ägda företag – Videberg Kraft AB

Förvärv av aktier och kapitaltillskott i Videberg Kraft AB 2026 och 2027

Videberg Kraft AB (Videberg Kraft) är ett nybildat bolag som har som syfte att projektera, uppföra och inneha kärntekniska anläggningar, driva kärnteknisk verksamhet för energiproduktion samt därmed förenlig verksamhet. Bolaget ägs i dag till 80 procent av det statligt helägda Vattenfall AB (Vattenfall) och till 20 procent av Industrikraft i Sverige AB (Industrikraft) som i sin tur ägs av ABB Switzerland Ltd, Alfa Laval Corporate AB, Boliden AB, Hitachi Energy Sweden AB, Höganäs AB, Saab AB, SSAB EMEA AB, Stora Enso AB och Volvo Business Services International AB. Videberg Kraft avser att bygga nya kärnkraftsreaktorer med en samlad effekt av ca 1 500 MW på Väröhalvön i Varbergs kommun, intill Ringhals kärnkraftverk. Projektet planeras omfatta tre till fem mindre reaktorer, s.k. SMR-reaktorer (små och modulära reaktorer), beroende på val av reaktorleverantör. Regeringen bedömer att projektet kan bidra till att tillgodose elsystemets behov och till att de klimat- och energipolitiska målen uppfylls.

Videberg Kraft ansökte i december 2025 om stöd enligt lagen (2025:587) om statligt stöd för investeringar i ny kärnkraft. Av ansökan framgår att storleken på ägarnas andelar bl.a. beror på villkoren i den finansierings- och riskdelningsmodell som kommer att gälla och investeringens påverkan på ägarnas kreditvärdighet. Ingen av de nuvarande ägarna kan i sin balansräkning ta in den låneskuld som Videberg Kraft beräknas få utan att det påverkar ägarnas kreditvärdighet negativt i så hög grad att investeringen skulle utebli. En statlig majoritetsandel i bolaget är därför en förutsättning för att projektet ska kunna genomföras. Regeringen bedömer att ägandet i Videberg Kraft bör fördelas så att staten äger 60 procent och Vattenfall och Industrikraft 20 procent vardera av ägar- och röstandelarna.

Videberg Kraft är ett bolag under uppbyggnad. Aktiernas värde är för närvarande lågt men beräknas öka i takt med att företagets tillgångar ökar, bl.a. genom aktieägartillskott samt en successiv överföring av en projektorganisation och materiella och immateriella tillgångar från Vattenfall till Videberg Kraft. Vattenfall och Industrikraft har redovisat en preliminär finansieringsplan för Videberg Kraft. Bolagets kapitalbehov för 2026 och 2027 beräknas uppgå till uppemot 3 miljarder kronor. En statlig ägarandel om 60 procent motsvarar ca 1,8 miljarder kronor.

Regeringen får enligt 8 kap. 3 § budgetlagen inte utan riksdagens bemyndigande förvärva aktier eller andelar i ett företag eller på annat sätt öka statens röst- eller ägarandel i ett företag. Regeringen får inte heller utan riksdagens bemyndigande tillskjuta kapital till ett företag.

Regeringen avser att under 2026 ingå avtal med Vattenfall om förvärv av aktier i Videberg Kraft. Om Europeiska kommissionen har synpunkter på utformningen av förvärvsavtalet behöver justeringar kunna göras. Statens

tillträde till aktierna, då köpeskillingen ska erläggas, förväntas ske under det andra halvåret 2027. Ett bemyndigande om förvärv av aktier och kapitaltillskott bör därför gälla 2026 och 2027.

Mot denna bakgrund bör regeringen bemyndigas att under 2026 och 2027 för anslaget 1:17 Kapitalinsatser i statligt ägda företag förvärva aktier i Videberg Kraft som ger staten en röst- och ägarandel på 60 procent i bolaget, vars verksamhet är att projektera, uppföra och inneha kärntekniska anläggningar och driva kärnteknisk verksamhet för energiproduktion samt därmed förenlig verksamhet, och besluta om kapitaltillskott till bolaget på sammanlagt högst 1 800 000 000 kronor. Vidare bör regeringen bemyndigas att vidta de åtgärder i övrigt som krävs för att genomföra förvärvet av aktierna och kapitaltillskottet.

Till följd av förslaget beräknas anslaget öka med 1 800 000 000 kronor 2027.

Kapitaltillskott och ändring av statens röst- och ägarandel i Videberg Kraft AB under projektets genomförande

Bolagets arbete med ny kärnkraft är i ett tidigt skede och arbete pågår med bl.a. val av reaktormodell. Det är fråga om ett komplext investeringsprojekt som är förenat med ett stort antal osäkerheter. Regeringen bedömer därför att det bör finnas möjligheter att under investeringsfasen förändra statens röst- och ägarandel i bolaget.

Skäl för ändrad ägarandel kan exempelvis vara

- om en ägares kreditvärdighet, vid oförändrad ägarandel, riskerar att påverkas negativt på ett sätt som kan få konsekvenser för projektet som inte är hanterbara
- om en förändring av antalet ägare eller deras respektive andel vid kapitaltillskott bedöms nödvändig eller önskvärd för att projektet ska kunna genomföras eller
- situationer som tillåter ägarna av Videberg Kraft att förändra antalet aktier i bolaget genom omfördelning av befintliga ägarandelar eller inlösen av en enskild ägares aktier med effekten att kvarvarande ägares andelar ökar.

Statens initiala ägarandel om 60 procent bör därför kunna ökas eller minskas inom ett intervall. Ett lämpligt intervall bedöms vara 51–65 procent. Förändringar inom intervallet bör kunna ske till dess att alla reaktorer som omfattas av projektet har tagits i rutinmässig drift, dock längst till 2045, dvs. den gräns som gäller för den statliga utlåningen enligt budgetpropositionen för 2026 (prop. 2025/26:1 utg.omr. 21, bet. 2025/26:NU3, rskr. 2025/26:117). Efter det att alla reaktorer tagits i rutinmässig drift bör eventuella ändringar av statens ägande i bolaget underställas riksdagens prövning i varje enskilt fall.

Villkoren för förändring av ägarstrukturen kommer att regleras i ett aktieägaravtal som regeringen avser att ingå 2026, i samband med att avtal ingås om aktieförvärv. Justeringar i avtalet kan behöva göras i samband med

statsstödsprocessen hos kommissionen. Ett bemyndigande att ingå ekonomiska åtaganden bör därför gälla 2026 och 2027.

Stöd enligt lagen om statligt stöd för investeringar i ny kärnkraft ska förenas med villkor som regleras genom avtal mellan staten och det företag som får stöd. Ett av villkoren för statliga lån kan vara att eget kapital tillförs från ägarna till Videberg Kraft. Som delägare bör staten i så fall bidra med sin andel av det egna kapitalet till dess att alla de reaktorer som omfattas av projektet tas i rutinmässig drift, dock längst t.o.m. 2045. En förutsättning för kapitaltillskott från staten är att det sker på villkor som är jämförbara med övriga ägares. Behovet av medel från staten beräknas till 34,3 miljarder kronor 2028–2045. Utgifter för kapitaltillskott och ändring av statens röst- och ägarandel i Videberg Kraft AB beräknas belasta statens budget fr.o.m. 2030. Beräkningarna är förenade med osäkerheter och behovet av medel kan komma att bli högre.

I samband med en avyttring av aktier i företag uppkommer vissa kostnader för ägaren staten, t.ex. kostnader för extern rådgivning samt andra omkostnader som har samband med försäljningen. Regeringen föreslår att dessa kostnader får finansieras genom att de avräknas från de likvider som erhålls vid försäljningen.

I enlighet med det som anförs ovan krävs riksdagens bemyndigande för att förvärva aktier eller andelar i ett företag, på annat sätt öka statens röst- eller ägarandel i ett företag eller tillskjuta kapital till ett företag. Regeringen får vidare enligt 8 kap. 4 § andra stycket budgetlagen inte utan riksdagens bemyndigande genom försäljning eller på annat sätt minska statens ägarandel i företag där staten har hälften eller mer än hälften av rösterna för samtliga aktier eller andelar.

Mot denna bakgrund bör regeringen bemyndigas att under 2026 och 2027 för anslaget 1:17 Kapitalinsatser i statligt ägda företag ingå ekonomiska åtaganden på högst 34 283 000 000 kronor för att tillskjuta kapital eller förvärva eller avyttra aktier i Videberg Kraft, eller på annat sätt öka eller minska statens röst- och ägarandel i bolaget till lägst 51 och högst 65 procent av aktierna och rösterna, fram t.o.m. den tidpunkt då bolagets kärnkraftsreaktorer tas i rutinmässig drift, dock senast 2045. Vidare bör regeringen bemyndigas att vidta de åtgärder i övrigt som krävs för att genomföra kapitaltillskott, förvärv och överlåtelse av aktier enligt ovan. Riksdagen bör även godkänna att de direkta försäljningskostnader som uppkommer för staten i samband med försäljning av aktier i Videberg Kraft får avräknas mot försäljningsintäkterna.

2:3 Exportfrämjande verksamhet

Anslaget används bl.a. för näringslivsfrämjande på strategiska marknader och områden, exportutveckling, förstärkt närvaro i ekonomiskt dynamiska regioner, importfrämjande samt särskilda handelsfrämjande och handelspolitiska åtgärder.

För att delvis finansiera ökningen av anslaget 3:5 Rymdstyrelsen: Förvaltning inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning minskas anslaget med 1 700 000 kronor.

För att delvis finansiera ökningen av anslaget 1:17 Kapitalinsatser i statligt ägda företag minskas anslaget med 8 000 000 kronor.

För att delvis finansiera ökningen av anslaget 2:5 Avgifter till internationella handelsorganisationer minskas anslaget med 1 450 000 kronor.

Sammantaget bör anslaget minskas med 11 150 000 kronor. Minskningen bedöms i begränsad omfattning påverka möjligheten för utlandsmyndigheterna att genomföra exportfrämjande insatser under 2026.

2:5 Avgifter till internationella handelsorganisationer

En del av Sveriges avgifter till internationella handelsorganisationer betalas i schweiziska franc. Då kursen för den svenska kronan har försvagats i förhållande till den schweiziska francen förväntas utgifterna för Sveriges avgifter bli högre än vad som tidigare har beräknats. Anslaget bör därför ökas med 2 900 000 kronor.

Ökningen finansieras delvis genom att anslaget 2:3 Exportfrämjande verksamhet minskas med 1 450 000 kronor.

Motionen

Upprättandet av ett nytt kärnavfallsprogram och statligt ägande i kärnkraftsbolag

I partimotion 2025/26:4100 av Magdalena Andersson m.fl. (S) yrkas avslag på propositionens förslag om att bemyndiga regeringen att under 2026 och 2027 för anslaget 3:1 Strålsäkerhetsmyndigheten inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap ingå ekonomiska åtaganden i form av avtal med Videberg Kraft AB om fasta kostnader och fördyringar av fasta kostnader för ett nytt kärnavfallsprogram (yrkande 1). Vidare yrkas avslag på propositionens förslag om att anslaget 3:1 Strålsäkerhetsmyndigheten ska få användas för utgifter för åtaganden avseende fasta kostnader för ett nytt kärnavfallsprogram (yrkande 2).

Motionärerna anför att förslagen rör investeringar över en mycket lång tidshorisont och visar på vikten av en bred förankring mellan riksdagens partier. Motionärerna motsätter sig inte principen om statligt ägande av vare sig ny eller befintlig kärnkraft. Även annan storskalig fossilfri elproduktion eller andelar i sådana företag skulle kunna vara aktuella för att säkra investeringar i ytterligare elproduktion. Frågan bör lösas inom ramen för en blocköverskridande energiöverenskommelse som omfattar all fossilfri kraftproduktion.

Exportfrämjande och innovation

I en tid av stora samhällsutmaningar och behov av snabb omställning till ett fossilfritt välfärdsland behöver Sverige använda sin position som världsledande på innovation för att fortsätta stärka Sveriges konkurrenskraft och svensk exports kapacitet att växa på nya marknader. Inte minst gäller det marknader som nu omfattas av nya frihandelsavtal. Regeringen föreslår neddragningar på exportfrämjande verksamhet och på innovationsarbete. Motionärerna anför att det är en orimlig prioritering när svenska företag behöver stärkas och anser att förslagen om neddragningar på anslagen 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling och 2:3 Exportfrämjande verksamhet inom utgiftsområde 24 ska avslås (yrkandena 3 och 4).

Om utbyggnaden av försvaret

I motionen föreslås ett tillkännagivande om att de investeringar i det militära och civila försvaret som rymms inom den överenskomna ramen om 300 miljarder kronor ska föregås av ett gemensamt beslut av de partier som ingår i överenskommelsen om försvaret (yrkande 5).

Motionärerna framhåller att regeringen redan i budgetpropositionen för 2026 lämnade förslag på investeringar som rymdes inom ramen för överenskommelsen utan att på ett tydligt och strukturerat sätt ha informerat och förankrat de föreslagna besluten. I propositionen preciserar regeringen ramarna för investeringarna i det civila försvaret ytterligare. Att frågå vad som har överenskommit riskerar enligt motionärerna att skada förtroendet för den fortsatta processen och försvåra möjligheterna till liknande överenskommelser i framtiden.

Ny myndighet för utrikes underrättelser

Det finns inget yrkande i motionen när det gäller regeringens förslag om utrikes underrättelsetjänst. Motionärerna noterar regeringens viljeinriktning genom förslaget om ett nytt anslag, men avser att återkomma till frågan när propositionen om den nya underrättelsemyndigheten lämnas och reformens konsekvenser kan bedömas.

Yttranden från utskott

Fyra utskott har yttrat sig till finansutskottet (skatteutskottet, utrikesutskottet, försvarsutskottet och näringsutskottet). Utskotten tillstyrker propositionen och avstyrker motionen. I det följande redovisas utskottens yttranden, avvikande meningar och särskilda yttranden.

Skatteutskottets yttrande

Skatteutskottet begränsar sitt yttrande till det förslag i propositionen som gäller ett ändrat anslag inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution (ytr. 2025/26:SkU6y).

Utskottet anser att finansutskottet bör tillstyrka regeringens förslag om ändrat anslag till Kronofogdemyndigheten.

Utrikesutskottets yttrande

Utrikesutskottet yttrar sig över förslagen som avser utgiftsområde 5 Internationell samverkan (ytr. 2025/26:UU3y). Utskottet föreslår att finansutskottet tillstyrker regeringens samtliga förslag. Utrikesutskottet anser liksom regeringen att det allvarliga säkerhetspolitiska läget understryker nödvändigheten av att snabbt höja det svenska underrättelsesystemets samlade förmåga. Således föreslår utskottet att finansutskottet tillstyrker regeringens förslag när det gäller Sveriges utrikes underrättelsetjänst.

I ett särskilt yttrande (S, V, MP) tas propositionens förslag om Sveriges utrikes underrättelsetjänst upp. I det särskilda yttrandet anförts att utredningen om denna civila underrättelsetjänst fick mycket stor kritik vid remissomgången, och att regeringen inte har presenterat propositionen än. Den är aviserad till riksdagen först i juni 2026. Det rimliga vore att riksdagen först behandlar frågan om en ny myndighet ska skapas och därefter hur mycket pengar som ska avsättas. Ledamöterna från de tre partierna som står bakom det särskilda yttrandet noterar regeringens viljeinriktning genom det föreslagna anslaget men avser att återkomma till frågan när propositionen lämnas och reformens konsekvenser kan bedömas.

Vidare anförts i ett annat särskilt yttrande (C) att det inte är lämpligt att besluta om ett nytt anslag i statens budget för ändamålet innan man överhuvudtaget vet hur utformningen av den nya underrättelsetjänsten ser ut. Ställningstagande i frågan bör göras före beslut om budgetanslag. Centerpartiet avvaktar med sitt ställningstagande tills propositionen lagts fram på riksdagens bord.

Försvarsutskottets yttrande

Försvarsutskottet begränsar sitt yttrande till de förslag i propositionen inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap som gäller att riksdagen ska bemyndiga regeringen att under 2026 och 2027 för anslaget 3:1 Strålsäkerhetsmyndigheten ingå ekonomiska åtaganden i form av avtal med Videberg Kraft AB om fasta kostnader och fördyringar av fasta kostnader för ett nytt kärnavfallsprogram samt ändrat anslagsändamål för anslaget 3:1 Strålsäkerhetsmyndigheten. I yttrandet tar utskottet också ställning till tre yrkanden i partimotionen (S).

Utskottet föreslår att finansutskottet tillstyrker regeringens förslag i berörda delar och avstyrker motionsförslagen.

Försvarsutskottet anför följande. Utskottet välkomnade hösten 2026 regeringens inriktning att bygga ut den svenska kärnkraften för att åstadkomma en robust och stabil elförsörjning (bet. 2025/26:FöU1 s. 36). Av vårändringsbudgeten framgår att Videberg Kraft i december 2025 som första aktör har ansökt om stöd enligt lagen (2025:587) om statligt stöd för investeringar i ny kärnkraft. Merparten av de förväntade kostnaderna är fasta, dvs. oberoende av mängden kärnbränsle och avfall. I likhet med regeringen anser utskottet att den första aktören som bygger nya kärnkraftsreaktorer inte bör åläggas att svara för en oproportionerligt stor andel av de fasta kostnaderna för ett nytt kärnavfallsprogram.

Enligt utskottet är det viktigt att kärnkraftsindustrin får tydliga och snabba besked om statens långsiktiga ekonomiska åtaganden vid utbyggnaden av kärnkraften så att inte viktigt momentum går förlorat. Risker är stora att värdefull tid går förlorad om frågan om statens långsiktiga ekonomiska åtaganden vid en kärnkraftsutbyggnad behandlas i samtal som syftar till att nå en bred energipolitisk överenskommelse över blockgränsen. Utskottet finner därför inte skäl för riksdagen att ställa sig bakom förslagen i motionen om sådana samtal. Finansutskottet bör således avstyrka förslagen.

När det gäller överenskommelsen om försvaret och kravet på att investeringar i det militära och civila försvaret ska beslutas gemensamt av partierna bakom uppgörelsen konstaterar försvarsutskottet att överenskommelsen mellan alla riksdagens partier har banat vägen för en historisk upprustning av försvaret för att nå Natos nya mål för försvarsutgifter. Regeringen har, i enlighet med den politiska överenskommelsen, i budgetpropositionen för 2026 (prop. 2025/26:1 utg.omr. 6) presenterat förslag på tillskott till det militära försvaret 2026–2035 som ett steg mot att Sverige ska uppnå Natos utgiftsmål för det militära försvaret, som riksdagen ställt sig bakom (bet. 2025/26:FöU1 och rskr. 2025/26:111). Ytterligare preciseringar gällande det militära och civila försvaret har presenterats i regeringens vårändringsbudget för 2026.

Utskottet anser att det arbete som påbörjades i Försvarsberedningen i februari 2026 ger utrymme för en bred politisk förankring bland alla partier i frågor som har med överenskommelsen om försvaret att göra. Förslaget i motionen om att beslut om investeringar i enlighet med överenskommelsen ska beslutas gemensamt av alla partier som ingår i överenskommelsen bör således avstyrkas av finansutskottet.

I en avvikande mening (S) noteras att det föreslås i propositionen att regeringen bemyndigas att förvärva aktier i Videberg Kraft AB samt ingå avtal om kärnavfallsfinansiering. Följande anförs:

Båda förslagen rör investeringar över en mycket lång tidshorisont och visar på vikten av en bred förankring hos riksdagens partier. Vi har varit drivande i att få på plats en bred energiöverenskommelse, något som statsministern med stöd av Sverigedemokraterna tyvärr har stoppat. Det ökar osäkerheten för svensk elproduktion och riskerar att hindra att ny elproduktion kommer på plats. Vi är positiva till att det byggs kärnkraft tillsammans med annan fossilfri elproduktion. Vi motsätter oss inte

principen om statligt ägande av vare sig ny eller befintlig kärnkraft. Även annan storskalig fossilfri elproduktion eller andelar i sådana företag skulle kunna vara aktuella för att säkra investeringar i ytterligare elproduktion. Att behandla frågan om slutförvar för kärnavfall – en fråga som har finansiella effekter i över hundra år – i en vårandringsbudget några månader före ett riksdagsval är inte ett seriöst sätt att hantera frågan. Regeringens förslag innebär kostnader och möjliga fördyringar som kan uppgå till 183 miljarder kronor och som beräknas belasta statens budget fram till 2159. Vi kan inte ställa oss bakom att ett sådant förfarande, utan anser att frågan bör lösas inom ramen för en blocköverskridande energiöverenskommelse som omfattar all fossilfri kraftproduktion.

Även frågan om investeringar i det militära och civila försvaret tas upp i den avvikande meningen, och om detta anförs följande.

Vi är i ett väldigt allvarligt säkerhetspolitiskt läge där Sverige och Europa snabbt behöver stärka sin försvarsförmåga. Totalförsvaret måste byggas ut genom en ökad militär kapacitet och omfattande satsningar på civilt försvar. Sverige ska nå upp till de mål som är överenskomna inom Nato. Mot bakgrund av det allvarliga läget är det en styrka att vi har en bred överenskommelse om försvaret som samtliga riksdagspartier står bakom, som innebär att upp till 300 miljarder kronor för försvarsutbyggnaden kan lånefinansieras, varav 50 miljarder kronor ska användas för utbyggnaden av det civila försvaret. Det innebär att tempot i försvarsutbyggnaden kan öka, parallellt med successivt ökade försvarsanslag. Av överenskommelsen framgår tydligt att användningen av de 300 miljarderna ska beslutas gemensamt av de partier som står bakom överenskommelsen. Trots det lämnade regeringen redan i samband med budgetpropositionen för 2026 förslag på investeringar inom ramen för överenskommelsen utan att på ett tydligt och strukturerat sätt ha informerat om och förankrat förslagen. Vi noterar vidare att regeringen i vårandringsbudgeten ytterligare preciserar ramarna för investeringarna i det civila försvaret. Det är både olyckligt och förvånande att regeringen, trots bred enighet bland riksdagens partier, inte har orkat med att i linje med överenskommelsen förankra nödvändiga investeringar. Att frågå vad som har överenskommits riskerar att skada förtroendet för den fortsatta processen och försvåra möjligheterna till liknande överenskommelser i framtiden. Vi vill därför understryka vikten av att investeringar i det militära och civila försvaret som ryms inom de överenskomna 300 miljarderna ska beslutas gemensamt av de partier som ingår i överenskommelsen.

I den avvikande meningen anförs att finansutskottet bör tillstyrka partimotionen (S) i berörda delar.

I ett särskilt yttrande (C) tas förslaget i propositionen om Sveriges utrikes underrättelsetjänst upp. Det är inte lämpligt att besluta om ett nytt anslag i statsbudgeten för det ändamålet innan man över huvud taget vet hur utformningen av den nya underrättelsetjänsten ser ut. Ställningstagande i grundfrågan bör göras före beslut om budgetanslag. Centerpartiet avvaktar därför med ställningstagande i anslagsfrågan tills propositionen om den nya underrättelsetjänsten lagts fram på riksdagens bord.

Näringsutskottets yttrande

Näringsutskottet yttrar sig över de förslag i propositionen och motionen som rör utgiftsområdena 21 Energi och 24 Näringsliv (yttr. 2025/26:NU5y).

Utskottet föreslår att finansutskottet tillstyrker regeringens samtliga förslag och avstyrker motionen.

Näringsutskottet noterar att när det gäller anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling gör regeringen bedömningen att ändringen inte påverkar den verksamhet som finansieras från anslaget. Vad gäller den föreslagna förändringen av anslaget 2:3 Exportfrämjande verksamhet gör regeringen bedömningen att den i begränsad omfattning påverkar utlandsmyndigheternas möjlighet att genomföra exportfrämjande insatser under 2026. Utskottet gör ingen annan bedömning än regeringen och anser därför att anslagen bör ändras enligt regeringens förslag och avstyrker således motionen.

När det gäller regeringens förslag som rör Videberg Kraft anför näringsutskottet följande. Utskottet anser att ett stabilt, robust och långsiktigt hållbart elsystem är av avgörande betydelse för Sveriges tillväxt, konkurrenskraft och välfärd. Elektrifieringen av industrin, transportsektorn och samhällsekonomin i stort medför ett kraftigt ökat behov av fossilfri och planerbar elproduktion under de kommande decennierna. För att Sverige även framöver ska kunna vara en ledande industrination krävs betydande investeringar i energiinfrastruktur och ny elproduktion. Kärnkraften utgör en central del av det svenska energisystemet. Kärnkraft bidrar med stabil och fossilfri elproduktion oberoende av väderförhållanden och är därmed av stor betydelse för såväl effektbalansen som försörjningstryggheten. Ett energisystem med hög leveranssäkerhet är en grundförutsättning för jobb, investeringar och svensk konkurrenskraft. Utskottet välkomnar därför regeringens ambition att möjliggöra investeringar i ny kärnkraftsproduktion genom ett ökat statligt engagemang. Att staten ges möjlighet att förvärva aktier i Videberg Kraft och tillskjuta kapital till bolaget är enligt utskottets mening ett viktigt steg för att skapa långsiktiga och stabila förutsättningar för ny kärnkraft i Sverige. Utskottet konstaterar vidare att investeringar i kärnkraft är mycket kapitalkrävande och förknippade med långa ledtider. I ett sådant läge kan staten spela en viktig roll för att minska risker, skapa investeringsstabilitet och möjliggöra projekt som är av strategisk betydelse för Sverige. Ett ökat statligt deltagande kan även bidra till att säkerställa nationellt inflytande över samhällskritisk energiinfrastruktur.

Näringsutskottet ställer sig således bakom regeringens förslag som rör Videberg Kraft.

I en avvikande mening (S) anförs att Sverige i en tid präglad av hårdnande internationell konkurrens, omfattande klimatomställning och ökad geopolitisk osäkerhet behöver stärka förutsättningarna för innovation, forskning och export. Sveriges konkurrenskraft bygger i hög grad på ett starkt innovationsklimat och på svenska företags möjlighet att utveckla och exportera nya hållbara produkter och tekniker till växande internationella marknader. Mot denna bakgrund är det felaktigt att, som regeringen föreslår, minska anslagen till såväl innovationsfrämjande som exportfrämjande verksamhet. Regeringens förslag i denna del bör avstyrkas.

När det gäller frågan om statens roll i fråga om att möjliggöra investeringar i ny kärnkraft och regeringens förslag om Videberg Kraft anför ledamöterna (S) att de delar uppfattningen att Sverige står inför ett omfattande behov av ny fossilfri elproduktion till följd av elektrifieringen av industrin och transportsektorn samt ett växande behov av ett stabilt och robust energisystem. För att säkra svensk konkurrenskraft, jobb och klimatomställning krävs långsiktiga investeringar i energiinfrastruktur och elproduktion med hög leveranssäkerhet. Vidare konstaterar de att ny kärnkraft kännetecknas av mycket höga investeringskostnader, långa ledder och betydande finansiella risker. Mot den bakgrunden finns det en förståelse för att staten kan behöva ta ansvar för att möjliggöra investeringar i ny kärnkraftsproduktion, särskilt i ett läge där energiförsörjningen bedöms vara av strategisk betydelse för Sverige. Samtidigt vill ledamöterna (S) understryka att det är angeläget att investeringar i kärnkraft inte görs på bekostnad av nödvändiga satsningar på elnät, energieffektivisering och annan fossilfri elproduktion.

Sammanfattningsvis anför ledamöterna i den avvikande meningen (S) att finansutskottet bör avstyrka regeringens förslag om ändrade nivåer för anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling och anslaget 2:3 Exportfrämjande verksamhet och tillstyrka motionen (S) i berörda delar. I övrigt har ledamöterna (S) inget att invända mot regeringens förslag.

I en avvikande mening (V) avvisas statens ökade roll i att möjliggöra investeringar i ny kärnkraft och regeringens förslag som rör Videberg Kraft. Vänsterpartiets ledamot delar uppfattningen att Sverige behöver ett fossilfritt energisystem och en trygg elförsörjning. Dock anser ledamoten att regeringens omfattande satsning på ny kärnkraft är felprioriterad, samhällsekonomiskt riskfylld och ineffektiv ur både klimat- och välfärdsperspektiv. Regeringen föreslår att staten ska kunna förvärva en majoritetsandel i Videberg Kraft och genomföra betydande kapitaltillskott till bolaget. Dessa resurser bör i stället användas till investeringar i energieffektivisering, elnät, lagringsteknik och snabbare utbyggnad av förnybar energiproduktion. satsningar. Det är inte rimligt att skattebetalarna ska bära huvuddelen av de ekonomiska riskerna i ett projekt vars lönsamhet och genomförbarhet är osäker. I den avvikande meningen (V) anføres att finansutskottet bör avstyrka regeringens förslag till bemyndiganden och godkännande som rör Videberg Kraft.

I en avvikande mening (C) avvisas regeringens förslag om ändrade ramar och anslagsnivåer för utgiftsområdena 21 Energi och 24 Näringsliv. Regeringens prioriteringar riskerar att hämma Sveriges möjligheter att stärka innovation, företagande och export i ett läge där omställningen till ett hållbart och konkurrenskraftigt näringsliv behöver främjas genom långsiktiga investeringar och goda villkor för grön tillväxt.

Också förslagen om statens roll i fråga om att möjliggöra investeringar i ny kärnkraft och regeringens förslag om Videberg Kraft avvisas. Centerpartiets ledamot delar uppfattningen att Sverige behöver ett robust och fossilfritt elsystem med hög leveranssäkerhet. Den omfattande elektrifieringen av industri och transporter kommer att kräva betydande investeringar i ny elproduktion

under lång tid framöver. Energipolitiken bör dock präglas av teknikneutralitet, marknadsekonomiska principer och långsiktiga spelregler för alla fossilfria kraftslag. Staten bör i första hand skapa stabila villkor för investeringar i stället för att själv gå in som dominerande ägare i enskilda energiprojekt. Regeringens förslag innebär att staten ges möjlighet att förvärva en majoritetsandel i Videberg Kraft samt tillskjuta betydande kapital till verksamheten. Detta innebär ett långtgående statligt risktagande med potentiellt stora kostnader för skattebetalarna. Sverige behöver ett energisystem där flera fossilfria kraftslag samverkar. Politiken bör därför inriktas på att undanröja hinder för investeringar och stärka elnäten, i stället för att staten tar ett direkt ägaransvar i kärnkraftsproduktion. Sammanfattningsvis anförs i den avvikande meningen (C) att finansutskottet bör avstyrka regeringens förslag om ändrade ramar och anslagsnivåer för utgiftsområdena 21 Energi och 24 Näringsliv liksom regeringens förslag till bemyndigande och godkännande som rör Videberg Kraft.

Också i en avvikande mening (MP) avvisas regeringens förslag om ändrade ramar och anslagsnivåer för utgiftsområdena 21 Energi och 24 Näringsliv. Regeringens prioriteringar riskerar enligt ledamoten (MP) att försvaga förutsättningarna för innovation, export och långsiktig konkurrenskraft i ett läge där Sverige behöver stärka klimatomställningen och investeringarna i framtidens gröna industriomställning.

Vidare, i den avvikande meningen (MP), avvisas också förslagen om statens roll i fråga om att möjliggöra investeringar i ny kärnkraft och regeringens förslag om Videberg Kraft. Sverige behöver snabbt ett hållbart och kostnadseffektivt energisystem baserat på förnybar energi, energieffektivisering och modern flexibilitetsteknik. Regeringens förslag om omfattande statliga investeringar i ny kärnkraft går i motsatt riktning. Regeringens förslag innebär ett mycket stort ekonomiskt risktagande med offentliga medel för en energiform som är dyr, långsam att bygga ut och förknippad med betydande miljö- och säkerhetsrisker. De resurser som nu föreslås användas till kärnkraft hade gjort betydligt större klimatnytta om de i stället investerades i förnybar elproduktion, energilagring, energieffektivisering och förstärkningar av elnäten. Sammanfattningsvis anförs i den avvikande meningen (MP) att finansutskottet bör avstyrka regeringens förslag om ändrade ramar och anslagsnivåer för utgiftsområdena 21 Energi och 24 Näringsliv liksom regeringens förslag till bemyndigande och godkännande som rör Videberg Kraft.

Utskottets ställningstagande

Finansutskottet tillstyrker propositionen i dess helhet och avstyrker motionen.

Finansutskottet delar således uppfattningarna i utskottens yttranden. När det gäller de närmare skälen för ställningstagandet att tillstyrka propositionen och avstyrka motionen hänvisas till utskottens yttranden.

Förslagen innebär att anvisade medel ökar med 3,6 miljarder kronor. Anslagsökningarna uppgår till 5,2 miljarder kronor och anslagsminskningarna till 1,6 miljarder kronor.

De ändringar av beställningsbemyndiganden som föreslås uppgår sammantaget till 74,3 miljarder kronor.

Förslagen innebär även att riksdagen bemyndigar regeringen att ingå ekonomiska åtaganden som kan påverka statens budget på längre sikt. Det handlar bl.a. om bemyndiganden om att ingå avtal med Videberg Kraft AB om fasta kostnader för ett nytt kärnavfallsprogram samt om kapitaltillskott och förvärv av aktier i bolaget.

Utskottet behandlar förslagen om riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken i proposition 2025/26:100 2026 års ekonomiska vårproposition och följdmotioner i betänkande 2025/26:FiU20.

Reservationer

1. Vårändringsbudget för 2026, punkt 1 (S)

av Gunilla Carlsson (S), Joakim Sandell (S), Eva Lindh (S), Peder Björk (S) och Jim Svensk Larm (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Ändrade ramar och ändrade anslag

Riksdagen

a) avslår regeringens förslag inom utgiftsområde 24 Näringsliv om minskning av anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling med 10 800 000 kronor och om minskning av anslaget 2:3 Exportfrämjande verksamhet med 11 150 000 kronor samt godkänner ändrad ram för utgiftsområde 24 i enlighet med detta,

b) godkänner i övrigt ändrade ramar för utgiftsområden och anvisar nya och ändrade anslag enligt propositionens förslag med den ändringen att ramen för utgiftsområde 21 Energi ska uppgå till 10 414 815 000 kronor.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2025/26:99 punkt 25 och motion 2025/26:4100 av Magdalena Andersson m.fl. (S) yrkandena 3 och 4 samt bifaller delvis proposition 2025/26:99 punkt 21.

Ändrade beställningsbemyndiganden

=utskottet

Avgift för anslutning till Försäkringskassans system för statligt tandvårdsstöd

=utskottet

Utgiftsområde 1 Rikets styrelse

=utskottet

Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning

=utskottet

Utgiftsområde 4 Rättsväsendet

=utskottet

Utgiftsområde 5 Internationell samverkan

=utskottet

Utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap

Riksdagen

a)=utskottet

b)=utskottet

c)=utskottet

d) avslår regeringens förslag om att bemyndiga regeringen att under 2026 och 2027 för anslaget 3:1 Strålsäkerhetsmyndigheten ingå ekonomiska åtaganden i form av avtal med Videberg Kraft AB om fasta kostnader för ett nytt kärnavfallsprogram,

e) avslår regeringens förslag om att bemyndiga regeringen att under 2026 och 2027 för anslaget 3:1 Strålsäkerhetsmyndigheten ingå ekonomiska åtaganden i form av avtal med Videberg Kraft AB om fördyringar av fasta kostnader för ett nytt kärnavfallsprogram,

f) avslår regeringens förslag om användning av anslaget 3:1 Strålsäkerhetsmyndigheten.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2025/26:99 punkterna 6–8 och motion

2025/26:4100 av Magdalena Andersson m.fl. (S) yrkandena 1 och 2 samt avslår proposition 2025/26:99 punkterna 9–11.

Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg

=utskottet

Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

=utskottet

Utgiftsområde 22 Kommunikationer

=utskottet

Utgiftsområde 24 Näringsliv

=utskottet

Ställningstagande

Videberg Kraft

I vårändringsbudgeten föreslås att regeringen bemyndigas att förvärva aktier i Videberg Kraft AB samt ingå avtal om kärnavfallsfinansiering. Båda förslagen rör investeringar över en mycket lång tidshorisont och visar på vikten av en bred förankring hos riksdagens partier. Vi har varit drivande i att få på plats en bred energiöverenskommelse, något som statsministern med stöd av Sverigedemokraterna tyvärr har stoppat. Det ökar osäkerheten för svensk elproduktion och riskerar att hindra att ny elproduktion kommer på plats. Vi är positiva till att det byggs kärnkraft tillsammans med annan fossilfri elproduktion. Vi motsätter oss inte principen om statligt ägande av vare sig ny eller befintlig kärnkraft. Även annan storskalig fossilfri elproduktion eller andelar i sådana företag skulle kunna vara aktuella för att säkra investeringar i ytterligare elproduktion. Att behandla frågan om slutförvar för kärnavfall – en fråga som har finansiella effekter i över hundra år – i en vårändringsbudget några månader före ett riksdagsval är inte ett seriöst sätt att hantera frågan. Regeringens förslag innebär kostnader och möjliga fördyringar som kan uppgå

till 183 miljarder kronor och som beräknas belasta statens budget fram till 2159. Vi kan inte ställa oss bakom att ett sådant förfarande, utan anser att frågan bör lösas inom ramen för en blocköverskridande energiöverenskommelse som omfattar all fossilfri kraftproduktion.

Vidare vill vi anföra att vi delar uppfattningen att Sverige står inför ett omfattande behov av ny fossilfri elproduktion till följd av elektrifieringen av industrin och transportsektorn samt ett växande behov av ett stabilt och robust energisystem. För att säkra svensk konkurrenskraft, jobb och klimatomställning krävs långsiktiga investeringar i energiinfrastruktur och elproduktion med hög leveranssäkerhet. Vidare konstaterar vi att ny kärnkraft kännetecknas av mycket höga investeringskostnader, långa ledtider och betydande finansiella risker. Mot den bakgrunden finns det en förståelse för att staten kan behöva ta ansvar för att möjliggöra investeringar i ny kärnkraftsproduktion, särskilt i ett läge där energiförsörjningen bedöms vara av strategisk betydelse för Sverige. Samtidigt vill vi understryka att det är angeläget att investeringar i kärnkraft inte görs på bekostnad av nödvändiga satsningar på elnät, energieffektivisering och annan fossilfri elproduktion.

Anslag inom utgiftsområde 24 Näringsliv

Vi anser att Sverige i en tid präglad av hårdnande internationell konkurrens, omfattande klimatomställning och ökad geopolitisk osäkerhet behöver stärka förutsättningarna för innovation, forskning och export. Sveriges konkurrenskraft bygger i hög grad på ett starkt innovationsklimat och på svenska företags möjlighet att utveckla och exportera nya hållbara produkter och tekniker till växande internationella marknader. Mot denna bakgrund är det enligt vår mening felaktigt att, som regeringen föreslår, minska anslagen till såväl innovationsfrämjande som exportfrämjande verksamhet. Regeringen föreslår bl.a. att anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling minskas med 10 800 000 kronor samt att anslaget 2:3 Exportfrämjande verksamhet minskas med 11 150 000 kronor inom utgiftsområde 24 Näringsliv. Vi anser att detta är en orimlig prioritering i ett läge där svenska företag behöver stärkt stöd för innovation, omställning och export till nya marknader, inte minst mot bakgrund av nya frihandelsavtal och den gröna industriomställningen. Sverige behöver investeringar som stärker konkurrenskraften och bidrar till fler jobb och ökad tillväxt, inte neddragningar på strategiskt viktiga områden.

2. Vårändringsbudget för 2026, punkt 1 (C)

av Martin Ådahl (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Ändrade ramar och ändrade anslag

Riksdagen

a) avslår regeringens förslag om ett nytt anslag 1:6 Sverige utrikes underrättelsetjänst inom utgiftsområde 5 Internationell samverkan och godkänner ändrad ram för utgiftsområde 5 i enlighet med detta,

b) avslår regeringens förslag om ändrade anslag och ramar när det gäller utgiftsområdena 21 Energi och 24 Näringsliv,

c) godkänner i övrigt ändrade ramar för utgiftsområden och anvisar nya och ändrade anslag enligt propositionens förslag.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2025/26:99 punkt 25 och bifaller delvis proposition 2025/26:99 punkt 21 och motion 2025/26:4100 av Magdalena Andersson m.fl. (S) yrkandena 3 och 4.

Ändrade beställningsbemyndiganden

=utskottet

Avgift för anslutning till Försäkringskassans system för statligt tandvårdsstöd

=utskottet

Utgiftsområde 1 Rikets styrelse

=utskottet

Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning

=utskottet

Utgiftsområde 4 Rättsväsendet

=utskottet

Utgiftsområde 5 Internationell samverkan

=utskottet

Utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap

=utskottet

Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg

=utskottet

Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

=utskottet

Utgiftsområde 22 Kommunikationer

=utskottet

Utgiftsområde 24 Näringsliv

Riksdagen

a=utskottet

b=utskottet

c) avslår regeringens förslag om bemyndigande för regeringen att under 2026 och 2027 för anslaget 1:17 Kapitalinsatser i statligt ägda företag förvärva aktier i Videberg Kraft AB, och besluta om kapitaltillskott till bolaget,

d) avslår regeringens förslag om bemyndigande för regeringen att under 2026 och 2027 för anslaget 1:17 Kapitalinsatser i statligt ägda företag ingå ekonomiska åtaganden när det gäller Videberg Kraft AB eller på annat sätt öka eller minska statens röst- och ägarandel i bolaget,

e) avslår regeringens förslag om bemyndigande för regeringen att vidta de åtgärder som krävs för att genomföra kapitaltillskott samt förvärv och överlåtelse av aktier enligt regeringens förslag i c) och d),

f) avslår regeringens förslag när det gäller godkännande att de direkta försäljningskostnader som uppkommer för staten i samband med försäljning av aktier i Videberg Kraft AB enligt regeringens förslag får avräknas mot försäljningsintäkterna.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2025/26:99 punkterna 15 och 16 samt avslår proposition 2025/26:99 punkterna 17–20.

Ställningstagande

Sveriges utrikes underrättelsetjänst

När det gäller regeringens förslag om ett nytt anslag 1:6 Sveriges utrikes underrättelsetjänst vill jag framhålla följande. Det är inte lämpligt att besluta om ett nytt anslag i statsbudgeten för ändamålet innan man över huvud taget vet hur utformningen av den nya underrättelsetjänsten ser ut. Ställningstagande i frågan bör göras före beslut om budgetanslag. I avvaktan på ställningstagandet i frågan anser jag att regeringens förslag i vårändringsbudgeten bör avslås.

Utgiftsområdena 21 Energi och 24 Näringsliv samt Videberg Kraft

Jag ställer mig inte bakom regeringens förslag om ändrade ramar och anslagsnivåer för utgiftsområdena 21 Energi och 24 Näringsliv. Jag anser att regeringens prioriteringar riskerar att hämma Sveriges möjligheter att stärka innovation, företagande och export i ett läge där omställningen till ett hållbart och konkurrenskraftigt näringsliv behöver främjas genom långsiktiga investeringar och goda villkor för grön tillväxt.

När det gäller frågan om statens roll i fråga om att möjliggöra investeringar i ny kärnkraft och regeringens förslag om Videberg Kraft ställer jag mig inte heller bakom detta förslag. Jag delar uppfattningen att Sverige behöver ett robust och fossilfritt elsystem med hög leveranssäkerhet. Den omfattande elektrifieringen av industri och transporter kommer att kräva betydande investeringar i ny elproduktion under lång tid framöver. Jag anser dock att energipolitiken bör präglas av teknikneutralitet, marknadsekonomiska principer och långsiktiga spelregler för alla fossilfria kraftslag. Staten bör i första hand skapa stabila villkor för investeringar snarare än själv gå in som dominerande ägare i enskilda energiprojekt. Regeringens förslag innebär att

staten ges möjlighet att förvärva en majoritetsandel i Videberg Kraft samt tillskjuta betydande kapital till verksamheten. Jag anser att detta innebär ett långtgående statligt risktagande med potentiellt stora kostnader för skattebetalarna. Sverige behöver ett energisystem där flera fossilfria kraftslag samverkar. Politiken bör därför inriktas på att undanröja hinder för investeringar och stärka elnäten, snarare än att staten tar ett direkt ägaransvar i kärnkraftsproduktion.

Sammanfattningsvis anser jag att finansutskottet bör avstyrka regeringens förslag om ändrade ramar och anslagsnivåer för utgiftsområdena 21 Energi och 24 Näringsliv liksom regeringens förslag till bemyndigande och godkännande som rör Videberg Kraft.

3. Vårändringsbudget för 2026, punkt 1 (MP)

av Janine Alm Ericson (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Ändrade ramar och ändrade anslag

Riksdagen

a) avslår regeringens förslag om ändrade anslag och ramar när det gäller utgiftsområdena 21 Energi och 24 Näringsliv,

b) godkänner i övrigt ändrade ramar för utgiftsområden och anvisar nya och ändrade anslag enligt propositionens förslag.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2025/26:99 punkt 25 och bifaller delvis proposition 2025/26:99 punkt 21 och motion 2025/26:4100 av Magdalena Andersson m.fl. (S) yrkandena 3 och 4.

Ändrade beställningsbemyndiganden

=utskottet

Avgift för anslutning till Försäkringskassans system för statligt tandvårdsstöd

=utskottet

Utgiftsområde 1 Rikets styrelse

=utskottet

Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning

=utskottet

Utgiftsområde 4 Rättsväsendet

=utskottet

Utgiftsområde 5 Internationell samverkan

=utskottet

Utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap

Riksdagen

a)=utskottet

b)=utskottet

c)=utskottet

d) avslår regeringens förslag om att bemyndiga regeringen att under 2026 och 2027 för anslaget 3:1 Strålsäkerhetsmyndigheten ingå ekonomiska åtaganden i form av avtal med Videberg Kraft AB om fasta kostnader för ett nytt kärnavfallsprogram,

e) avslår regeringens förslag om att bemyndiga regeringen att under 2026 och 2027 för anslaget 3:1 Strålsäkerhetsmyndigheten ingå ekonomiska åtaganden i form av avtal med Videberg Kraft AB om fördyringar av fasta kostnader för ett nytt kärnavfallsprogram,

f) avslår regeringens förslag om användning av anslaget 3:1 Strålsäkerhetsmyndigheten.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2025/26:99 punkterna 6–8 och motion

2025/26:4100 av Magdalena Andersson m.fl. (S) yrkandena 1 och 2 samt avslår proposition 2025/26:99 punkterna 9–11.

Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg

=utskottet

Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

=utskottet

Utgiftsområde 22 Kommunikationer

=utskottet

Utgiftsområde 24 Näringsliv

Riksdagen

a)=utskottet

b)=utskottet

c) avslår regeringens förslag om bemyndigande för regeringen att under 2026 och 2027 för anslaget 1:17 Kapitalinsatser i statligt ägda företag förvärva aktier i Videberg Kraft AB, och besluta om kapitaltillskott till bolaget,

d) avslår regeringens förslag om bemyndigande för regeringen att under 2026 och 2027 för anslaget 1:17 Kapitalinsatser i statligt ägda företag ingå ekonomiska åtaganden när det gäller Videberg Kraft AB eller på annat sätt öka eller minska statens röst- och ägarandel i bolaget,

e) avslår regeringens förslag om bemyndigande för regeringen att vidta de åtgärder som krävs för att genomföra kapitaltillskott samt förvärv och överlåtelse av aktier enligt regeringens förslag i c) och d),

f) avslår regeringens förslag när det gäller godkännande av att de direkta försäljningskostnader som uppkommer för staten i samband med försäljning av aktier i Videberg Kraft AB enligt regeringens förslag får avräknas mot försäljningsintäkterna.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2025/26:99 punkterna 15 och 16 samt avslår proposition 2025/26:99 punkterna 17–20.

Ställningstagande

Utgiftsområdena 21 Energi och 24 Näringsliv samt Videberg Kraft

Jag ställer mig inte bakom regeringens förslag om ändrade ramar och anslagsnivåer för utgiftsområdena 21 Energi och 24 Näringsliv. Jag anser att regeringens prioriteringar riskerar att försvaga förutsättningarna för innovation, export och långsiktig konkurrenskraft i ett läge där Sverige behöver stärka klimatomställningen och investeringarna i framtidens gröna industriomställning.

Jag vill särskilt invända mot regeringens förslag om bemyndiganden för ett nytt kärnavfallsprogram. I vårändringsbudgeten föreslår regeringen att staten ska kunna ingå ekonomiska åtaganden om sammanlagt 183 miljarder kronor i 2026 års prisnivå för fasta kostnader och fördyringar kopplade till ett nytt kärnavfallsprogram för använt kärnbränsle och radioaktivt avfall från nya kärnkraftsreaktorer. Åtagandena avser perioden 2035–2159 och är direkt kopplade till regeringens politik för ny kärnkraft och till Videberg Kraft AB planerade kärnkraftsprojekt.

Enligt min mening är det mycket anmärkningsvärt att regeringen i en vårändringsbudget begär riksdagens bemyndigande för så omfattande, långvariga och osäkra ekonomiska åtaganden. Förslaget innebär att staten tar på sig en betydande del av risken för nya kärnkraftsprojekt och att skattebetalarnas pengar används för att skapa förutsägbarhet för investeringar i en energiform som är dyr, tar lång tid att bygga ut och är förknippad med stora osäkerheter. Det gäller inte minst framtida kostnader för avfallshantering, slutförvaring, säkerhetskrav och eventuella fördyringar.

Jag anser att regeringens förslag innebär ett avsteg från en ansvarsfull hantering av offentliga medel. Regeringen söker genom civilrättsliga avtal och mycket långsiktiga bemyndiganden binda staten vid en kärnkraftspolitik som kan få konsekvenser under mer än ett sekel. Det riskerar att minska det demokratiska handlingsutrymmet för kommande riksdagar och regeringar och flytta betydande ekonomiska risker från kärnkraftsaktörerna till staten.

Jag delar inte regeringens uppfattning att detta är rätt väg för svensk energipolitik. Sverige behöver snabbt ett robust, hållbart och kostnadseffektivt energisystem. De offentliga resurser och det politiska fokus som regeringen nu riktar mot ny kärnkraft bör i stället användas för investeringar som kan ge resultat här och nu: förnybar elproduktion, energieffektivisering, flexibilitet, energilagring och förstärkta elnät. Det skulle stärka hushållens och företagets möjligheter till lägre elkostnader, öka takten i klimatomställningen och bidra till svensk konkurrenskraft.

Mot denna bakgrund kan jag inte ställa mig bakom den inriktning som regeringens förslag om bemyndiganden för ett nytt kärnavfallsprogram ger uttryck för. Förslaget är ytterligare ett exempel på hur regeringens ensidiga

kärnkraftspolitik leder till mycket stora offentliga åtaganden, samtidigt som mer kostnadseffektiva och snabbare klimat- och energilösningar trängs undan.

4. Investeringar i det militära och civila försvaret, punkt 2 (S)

av Gunilla Carlsson (S), Joakim Sandell (S), Eva Lindh (S), Peder Björk (S) och Jim Svensk Larm (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2025/26:4100 av Magdalena Andersson m.fl. (S) yrkande 5.

Ställningstagande

Vi är i ett väldigt allvarligt säkerhetspolitiskt läge där Sverige och Europa snabbt behöver stärka sin försvarsförmåga. Totalförsvaret måste byggas ut genom en ökad militär kapacitet och omfattande satsningar på civilt försvar. Sverige ska nå upp till de mål som är överenskomna inom Nato. Mot bakgrund av det allvarliga läget är det en styrka att vi har en bred överenskommelse om försvaret som samtliga riksdagspartier står bakom, som innebär att upp till 300 miljarder kronor för försvarsutbyggnaden kan lånefinansieras, varav 50 miljarder kronor ska användas för utbyggnaden av det civila försvaret. Det innebär att tempot i försvarsutbyggnaden kan öka, parallellt med successivt ökade försvarsanslag. Av överenskommelsen framgår tydligt att användningen av de 300 miljarderna ska beslutas gemensamt av de partier som står bakom överenskommelsen. Trots det lämnade regeringen redan i samband med budgetpropositionen för 2026 förslag på investeringar inom ramen för överenskommelsen utan att på ett tydligt och strukturerat sätt ha informerat om och förankrat förslagen. Vi noterar vidare att regeringen i vårändringsbudgeten ytterligare preciserar ramarna för investeringarna i det civila försvaret. Det är både olyckligt och förvånande att regeringen, trots bred enighet bland riksdagens partier, inte har orkat med att i linje med överenskommelsen förankra nödvändiga investeringar. Att frångå vad som har överenskommit riskerar att skada förtroendet för den fortsatta processen och försvåra möjligheterna till liknande överenskommelser i framtiden. Vi vill därför understryka vikten av att investeringar i det militära och civila försvaret som ryms inom de överenskomna 300 miljarderna ska beslutas gemensamt av de partier som ingår i överenskommelsen.

Särskilda yttranden

1. Vårändringsbudget för 2026, punkt 1 (S) – utrikes underrättelsetjänst

Gunilla Carlsson (S), Joakim Sandell (S), Eva Lindh (S), Peder Björk (S) och Jim Svensk Larm (S) anför:

När det gäller regeringens förslag om ett nytt anslag 1:6 Sveriges utrikes underrättelsetjänst vill vi framhålla följande. Vi socialdemokrater avser att invänta den kommande proposition som regeringen aviserat med anledning av betänkandet En reformerad underrättelseverksamhet från Underrättelseutredningen. Vi noterar regeringens viljeinriktning genom den föreslagna omfördelningen men avser att återkomma till frågan när propositionen lämnas och reformens konsekvenser kan bedömas.

2. Vårändringsbudget för 2026, punkt 1 (V, MP) – utrikes underrättelsetjänst

Samuel Gonzalez Westling (V) och Janine Alm Ericson (MP) anför:

När det gäller regeringens förslag om ett nytt anslag 1:6 Sveriges utrikes underrättelsetjänst vill vi framhålla följande. Vi konstaterar att utredningen om denna civila underrättelsetjänst fick mycket stor kritik vid remissomgången, och regeringen har inte presenterat propositionen än. Den är aviserad till riksdagen först i juni 2026. Det rimliga vore att riksdagen först behandlar frågan om en ny myndighet ska skapas och därefter hur mycket pengar som ska avsättas.

Den mycket snäva tidsramen inför bildandet av myndigheten, satt redan till den 1 januari 2027, reser också frågan om det är lämpligt att göra en stor omorganisation av underrättelseverksamheten med tanke på det mycket allvarliga säkerhetspolitiska läge vi befinner oss i nu. Vi noterar regeringens viljeinriktning genom det föreslagna anslaget men avser att återkomma till frågan när propositionen lämnas och reformens konsekvenser kan bedömas.

3. Vårändringsbudget för 2026, punkt 1 (V)

Samuel Gonzalez Westling (V) anför:

Regeringen överlämnar två ordinarie ändringsbudgetar per år till riksdagen. Vårändringsbudgeten som läggs fram i samband med den ekonomiska vårpropositionen och höständringsbudgeten som läggs fram i samband med budgetpropositionen. Vänsterpartiet presenterar sitt budgetalternativ genom att motionera på budgetpropositionen. Vänsterpartiet brukar normalt inte motionera på regeringens två ordinarie ändringsbudgetar. Den främsta

anledningen till det är ändringsbudgetarna läggs i förhållande till regeringens budgetproposition, som Vänsterpartiet inte kan ta ansvar för. För att kunna lägga meningsfulla ändringsbudgetar skulle Vänsterpartiet snarare behöva lägga dem som ändringar på sin budgetmotion, vilket inte är möjligt. Motionsrätten på ändringsbudgetarna är dessutom kraftigt begränsad. Oppositionspartierna i riksdagen får bara motionera på de anslag som regeringen ”öppnar upp” i ändringsbudgetarna, och i dessa fall får partierna bara föreslå sänkta anslagsnivåer, inte höjda anslag. Detta sammantaget innebär att det i de flesta fall inte är meningsfullt att motionera på ändringsbudgetar för oppositionspartierna.

Vänsterpartiet redogör för sin syn på den ekonomiska politiken i vårt svar på 2026 års ekonomiska vårproposition (motion 2025/26:4108). Där konstaterar vi att den svenska ekonomin har utvecklats svagt under flera år, med låg tillväxt och stigande arbetslöshet. Sedan regeringen tillträdde har arbetslösheten ökat med cirka 80 000 personer och är nu bland de högsta inom hela EU. Efter 20 år av ständigt nya jobbskatteavdrag och försämringar av a-kassa och sjukförsäkring kan vi alltså konstatera att det är en misslyckad arbetsmarknadspolitik, enbart ämnad att berika de som redan har. Det är dessutom en misslyckad politik för den kostnadskris som hushållen nu går igenom.

För att få ned arbetslösheten behövs en radikal omläggning av den ekonomiska politiken. I stället för stora skattesänkningar för de rika och försämrade arbetslöshetsförsäkring behöver vi massiva investeringar i alltifrån järnväg, banunderhåll, bostäder, vatten- och avlopp, klimatomställning, ny teknik och, inte minst, investeringar i utbildning och aktiv arbetsmarknadspolitik.

Vi behöver dessutom en politik som lyfter hushållen ur den ekonomiska krisen och skapa en grund för en rimlig vardag för barnfamiljerna. Vänsterpartiets politik skyddar hushållen i krisen. Våra stöd riktar sig till alla hushåll, med fokus på dem med mindre marginaler och på familjer. Vi har dessutom en rad förslag som syftar till att reglera marknader som i dag inte fungerar, så som elmarknaden, livsmedelsbranschen och bolånemarknaden. Vänsterpartiet menar att vi tillsammans måste agera för att stoppa rånet av hushållen, minska inkomstskillnaderna och bygga Sverige starkt igen.

När det gäller frågan om investeringar i ny kärnkraft och regeringens förslag om Videberg Kraft hänvisar jag till den avvikande meningen (V) i näringsutskottets yttrande.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2025/26:99 Vårändringsbudget för 2026:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2008:145) om statligt tandvårdsstöd (avsnitt 2 och 4.2).
2. Riksdagen godkänner att regeringen under 2026 förvärvar fastigheten Solna Haga 2:8 för högst 3 483 000 000 kronor (avsnitt 5.2).
3. Riksdagen godkänner att ränta på studielån ska bestämmas så att den inte omfattar beräknade framtida kreditförluster för avskrivning av studielån som grundas på tjänstgöring som polisman (avsnitt 5.4).
4. Riksdagen godkänner att avskrivning av studielån som grundas på tjänstgöring som polisman ska finansieras med anslag det år då lånet skrivs av (avsnitt 5.4).
5. Riksdagen bemyndigar regeringen att besluta om förvärv av aktier eller andelar i och om kapitaltillskott till företag för att skydda de personer eller den verksamhet som kommer att bedrivas vid Sveriges utrikes underrättelsetjänst inom ramen för en särskilt beslutad skyddsidentitet enligt lagen om kvalificerade skyddsidentiteter samt att besluta om försäljning eller avveckling av företag som har förvärvats i motsvarande syften (avsnitt 5.5).
6. Riksdagen godkänner den föreslagna användningen av anslaget 1:8 Försvarets radioanstalt inom utgiftsområde 6 Försvaret och samhällets krisberedskap (avsnitt 5.6).
7. Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2026 besluta om en kredit i Riksgäldskontoret för att tillgodose Försvarets materielverks behov av rörelsekapital som inklusive tidigare utnyttjad kredit uppgår till högst 47 000 000 000 kronor (avsnitt 5.6).
8. Riksdagen godkänner att regeringen hyr ut en ubåt av typen A 17 till Polen (avsnitt 5.6).
9. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2026 och 2027 för anslaget 3:1 Strålsäkerhetsmyndigheten ingå ekonomiska åtaganden i form av avtal med Videberg Kraft AB om fasta kostnader för ett nytt kärnavfallsprogram baserat på etablerad teknik för använt kärnbränsle och radioaktivt avfall från nya kärnkraftsreaktorer på högst 122 miljarder kronor i 2026 års prisnivå 2035–2159 (avsnitt 5.6).
10. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2026 och 2027 för anslaget 3:1 Strålsäkerhetsmyndigheten ingå ekonomiska åtaganden i form av avtal med Videberg Kraft AB om fördyringar av fasta kostnader för ett nytt kärnavfallsprogram baserat på etablerad teknik för använt kärnbränsle och radioaktivt avfall från nya

- kärnkraftsreaktorer på högst 61 miljarder kronor i 2026 års prisnivå 2035–2159 (avsnitt 5.6).
11. Riksdagen godkänner den föreslagna användningen av anslaget 3:1 Strålsäkerhetsmyndigheten inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap (avsnitt 5.6).
  12. Riksdagen godkänner den föreslagna användningen av anslaget 1:9 Läkemedelsverket inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg (avsnitt 5.9).
  13. Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2026 besluta att Kungliga Operan AB får ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar som följer av renovering och ombyggnad av operahuset som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 130 000 000 kronor (avsnitt 5.14).
  14. Riksdagen godkänner den föreslagna användningen av anslaget 1:7 Trafikavtal inom utgiftsområde 22 Kommunikationer (avsnitt 5.17).
  15. Riksdagen godkänner den föreslagna användningen av anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling inom utgiftsområde 24 Näringsliv (avsnitt 5.19).
  16. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2026 för anslaget 1:17 Kapitalinsatser i statligt ägda företag besluta om kapitaltillskott på högst 386 000 000 kronor till SSC Space AB för omställning av verksamheten i enlighet med strategin för svensk rymdverksamhet och Sveriges försvars- och säkerhetsstrategi för rymden (avsnitt 5.19).
  17. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2026 och 2027 för anslaget 1:17 Kapitalinsatser i statligt ägda företag förvärva aktier i Videberg Kraft AB som ger staten en röst- och ägarandel på 60 procent i bolaget, vars verksamhet är att projektera, uppföra och inneha kärntekniska anläggningar och driva kärnteknisk verksamhet för energiproduktion samt därmed förenlig verksamhet, och besluta om kapitaltillskott till bolaget på sammanlagt högst 1 800 000 000 kronor (avsnitt 5.19).
  18. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2026 och 2027 för anslaget 1:17 Kapitalinsatser i statligt ägda företag ingå ekonomiska åtaganden på högst 34 283 000 000 kronor för att tillskjuta kapital eller förvärva eller avyttra aktier i Videberg Kraft AB, eller på annat sätt öka eller minska statens röst- och ägarandel i bolaget till lägst 51 och högst 65 procent av aktierna och rösterna, fram till och med den tidpunkt då bolagets kärnkraftsreaktorer tas i rutinmässig drift, dock senast 2045 (avsnitt 5.19).
  19. Riksdagen bemyndigar regeringen att vidta de åtgärder i övrigt som krävs för att genomföra kapitaltillskott samt förvärv och överlåtelse av aktier enligt 17 och 18 (avsnitt 5.19).
  20. Riksdagen godkänner att de direkta försäljningskostnader som uppkommer för staten i samband med försäljning av aktier i Videberg Kraft AB enligt 18 får avräknas mot försäljningsintäkterna (avsnitt 5.19).

21. Riksdagen godkänner ändrade ramar för utgiftsområden och anvisar nya och ändrade anslag enligt tabell 1.1.
22. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2026 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom de tidsperioder som anges i tabell 1.2.
23. Riksdagen godkänner att Riksdagsförvaltningen får finansiera förvärvet av fastigheten Neptunus Större 11 i Stockholms kommun i dess helhet med anslag (avsnitt 5.1).
24. Riksdagen godkänner investeringsplanen för 2026–2028 för anslaget 2:3 Riksdagens fastighetsanslag som en riktlinje för Riksdagsförvaltningens fastighetsinvesteringar (avsnitt 5.1).
25. Riksdagen anvisar ändrat anslag som står till Riksdagsförvaltningens disposition enligt tabell 1.1.

Följdmotionen

2025/26:4100 av Magdalena Andersson m.fl. (S):

1. Riksdagen avslår regeringens förslag om att bemyndiga regeringen att under 2026 och 2027 för anslaget 3:1 Strålsäkerhetsmyndigheten ingå ekonomiska åtaganden i form av avtal med Videberg Kraft AB om fasta kostnader och fördyringar av fasta kostnader för ett nytt kärnavfallsprogram.
2. Riksdagen avslår regeringens föreslagna användning av anslaget 3:1 Strålsäkerhetsmyndigheten inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap kopplat till kärnavfallsprogrammet.
3. Riksdagen avslår regeringens neddragning om 10 800 000 kronor inom utgiftsområde 24 anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling.
4. Riksdagen avslår regeringens neddragning om 11 150 000 kronor inom utgiftsområde 24 anslaget 2:3 Exportfrämjande verksamhet.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att de investeringar i det militära och civila försvaret som ryms inom den överenskomna ramen om 300 miljarder kronor ska föregås av ett gemensamt beslut av de partier som ingår i överenskommelsen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

BILAGA 2

Propositionens förslag till ändrade ramar för utgiftsområden och ändrade och nya anslag för 2026

Utgiftsområde/Anslag		Beslutad ram/anvisat anslag	Förändring av ram/anslag	Ny ram/ny anslagsnivå
1	Rikets styrelse	21 617 324	25 000	21 642 324
2:3	Riksdagens fastighetsanslag	340 000	15 000	355 000
6:1	Allmänna val och demokrati	921 940	9 000	930 940
6:3	Integritetsskyddsmyndigheten	226 336	1 000	227 336
2	Samhällsekonomi och finansförvaltning	22 038 701	81 100	22 119 801
1:7	Statskontoret	325 130	6 100	331 230
1:10	Finansinspektionen	893 410	6 000	899 410
1:17	Utbetalningsmyndigheten	258 219	68 000	326 219
1:18	Renovering av operabyggnaden i Stockholm	0	1 000	1 000
3	Skatt, tull och exekution	15 511 898	70 000	15 581 898
1:4	Kostnader som betalas av staten i konkurser	97 000	70 000	167 000
4	Rättsväsendet	94 743 980	254 500	94 998 480
1:1	Polismyndigheten	48 375 533	165 000	48 540 533
1:10	Ersättning för skador på grund av brott	281 953	70 000	351 953
1:11	Rättsliga biträden m.m.	4 404 007	500	4 404 507
1:12	Kostnader för vissa skaderegleringar m.m.	79 487	20 000	99 487
1:14	Bidrag till brottsförebyggande arbete	158 157	-1 000	157 157
5	Internationell samverkan	2 547 401	170 000	2 717 401
1:1	Avgifter till internationella organisationer	1 691 967	4 500	1 696 467
1:5	Utrikes- och säkerhetspolitiskt strategiska insatser	333 771	-4 500	329 271
1:6	Sveriges utrikes underrättelsetjänst	0	170 000	170 000
6	Försvar och samhällets krisberedskap	219 669 528	-340 200	219 329 328
1:3	Anskaffning av materiel och anläggningar	71 191 794	-170 000	71 021 794
1:4	Forskning och teknikutveckling	1 463 905	-70 200	1 393 705
1:8	Försvarets radioanstalt	3 425 329	100 900	3 526 229
1:14	Stöd till Ukraina	28 350 260	-148 400	28 201 860

Utgiftsområde/Anslag		Beslutad ram/anvisat anslag	Förändring av ram/anslag	Ny ram/ny anslagnivå
2:4	Krisberedskap	4 178 608	-84 000	4 094 608
2:6	Myndigheten för civilt försvar	2 017 449	31 500	2 048 949
7	Internationellt bistånd	43 652 932	1 668 000	45 320 932
1:1	Biståndsverksamhet	41 536 657	1 727 900	43 264 557
1:2	Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)	1 805 277	-59 900	1 745 377
9	Hälsovård, sjukvård och social omsorg	127 707 301	452 500	128 159 801
1:1	Socialstyrelsen	1 033 151	-18 000	1 015 151
1:6	Bidrag till folkhälsa och sjukvård	9 602 639	428 000	10 030 639
1:9	Läkemedelsverket	247 799	2 000	249 799
1:10	E-hälsomyndigheten	551 394	-41 000	510 394
1:12	Inspektionen för vård och omsorg	1 052 386	34 000	1 086 386
4:6	Statens institutionsstyrelse	3 060 246	35 000	3 095 246
4:7	Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m.	4 860 301	12 500	4 872 801
10	Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	121 994 196	24 000	122 018 196
2:1	Försäkringskassan	11 271 917	24 000	11 295 917
13	Integration och jämställdhet	5 866 226	-15 000	5 851 226
1:1	Integrationsåtgärder	101 825	-17 000	84 825
3:1	Särskilda jämställdhetsåtgärder	682 039	2 000	684 039
14	Arbetsmarknad och arbetsliv	91 162 652	-77 000	91 085 652
1:1	Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader	7 821 683	25 000	7 846 683
1:3	Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	6 073 822	-102 000	5 971 822
2:1	Arbetsmiljöverket	1 010 926	-3 000	1 007 926
2:2	Arbetsdomstolen	38 613	3 000	41 613
16	Utbildning och universitetsforskning	106 936 696	189 200	107 125 896
1:1	Statens skolverk	1 406 011	10 000	1 416 011
1:5	Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	5 493 885	140 000	5 633 885
2:1	Universitetskanslersämbetet	166 446	3 000	169 446
2:5	Lunds universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 572 678	7 200	2 579 878
2:17	Kungl. Tekniska högskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 435 827	14 400	1 450 227
2:63	Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet	4 415 760	14 400	4 430 160

Utgiftsområde/Anslag	Beslutad ram/anvisat anslag	Förändring av ram/anslag	Ny ram/ny anslagnivå
2:64 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor	991 719	-44 000	947 719
2:65 Särskilda medel till universitet och högskolor	983 700	79 500	1 063 200
3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	8 072 296	-51 000	8 021 296
3:2 Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer	420 061	52 000	472 061
3:4 Rymdforskning och rymdverksamhet	1 477 356	-33 300	1 444 056
3:5 Rymdstyrelsen: Förvaltning	55 379	14 000	69 379
3:8 Polarforskningssekreteriatet	75 359	-25 000	50 359
3:11 Etikprövningsmyndigheten	58 495	6 000	64 495
4:4 Utvecklingsarbete inom områdena utbildning och forskning	24 543	2 000	26 543
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	17 337 204	57 885	17 395 089
1:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete	501 582	-1 000	500 582
2:1 Bidrag till Operan och Dramaten	802 500	19 695	822 195
6:1 Riksantikvarieämbetet	341 359	1 000	342 359
7:1 Centrala museer: Myndigheter	1 612 476	29 690	1 642 166
12:2 Bidrag till allmänna samlingslokaler	52 164	6 000	58 164
13:1 Statsbidrag till studieförbund	1 496 023	2 500	1 498 523
20 Klimat, miljö och natur	19 625 341	0	19 625 341
1:3 Åtgärder för värdefull natur	1 803 335	50 000	1 853 335
1:4 Sanering och återställning av förorenade områden	813 818	10 000	823 818
1:16 Klimatinvesteringar	4 490 000	-200 000	4 290 000
1:17 Klimatpremier	2 703 000	-130 000	2 573 000
1:20 Driftstöd för bio-CCS	1 714 000	-330 000	1 384 000
1:21 Åtgärder inom ramen för den sociala klimatfonden	400 000	100 000	500 000
1:22 Fossilfria drivmedel och elektrifiering vid statliga myndigheter	0	500 000	500 000
21 Energi	7 939 815	60 000	7 999 815
1:10 Energiberedskap	398 000	-65 000	333 000
1:11 Elberedskap	705 000	125 000	830 000
22 Kommunikationer	106 704 772	316 500	107 021 272

Utgiftsområde/Anslag		Beslutad ram/anvisat anslag	Förändring av ram/anslag	Ny ram/ny anslagnivå
1:1	Utveckling av statens transportinfrastruktur	46 386 804	94 000	46 480 804
1:6	Ersättning avseende flygplatser	662 013	15 000	677 013
1:7	Trafikavtal	1 055 000	125 000	1 180 000
1:17	Infrastruktur för flygtrafiktjänst	346 000	41 000	387 000
2:1	Post- och telestyrelsen	318 763	35 000	353 763
2:6	Myndigheten för digital förvaltning	295 385	6 500	301 885
23	Areella näringar, landsbygd och livsmedel	22 566 654	289 000	22 855 654
1:1	Skogsstyrelsen	642 197	20 000	662 197
1:6	Bekämpning av smittsamma djursjukdomar	133 349	166 000	299 349
1:14	Livsmedelsverket	727 547	3 000	730 547
1:26	Åtgärder för beredskap inom livsmedels- och dricksvattenområdet	1 071 000	100 000	1 171 000
24	Näringsliv	8 955 115	392 950	9 348 065
1:2	Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	3 439 255	-10 800	3 428 455
1:4	Tillväxtverket	489 278	-700	488 578
1:5	Näringslivsutveckling	619 542	9 500	629 042
1:6	Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser	76 910	2 000	78 910
1:11	Bolagsverket	228 281	15 200	243 481
1:17	Kapitalinsatser i statligt ägda företag	11 000	386 000	397 000
2:3	Exportfrämjande verksamhet	568 367	-11 150	557 217
2:5	Avgifter till internationella handelsorganisationer	23 517	2 900	26 417
Summa anslagsförändring på ändringsbudget			3 618 435	

BILAGA 3

Regeringens förslag till ändrade och nya beställningsbemyndiganden för 2026

Tusental kronor

Utgiftsområde/Anslag		Beslutat beställnings- bemyndigande	Förändring av beställnings- bemyndigande	Nytt beställnings- bemyndigande	Tidsperiod
6	1:1 Förbandsverksamhet och beredskap	42 000 000	6 000 000	48 000 000	2027–2035
6	1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar	289 454 640	66 045 360	355 500 000	2027–2037
6	2:9 Rakel Generation 2	925 000	1 670 000	2 595 000	2027–2029 ¹
8	1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	670 000	200 000	870 000	2027–2030
16	3:4 Rymdforskning och rymdverksamhet	6 000 000		6 000 000	2027–2043 ²
20	1:8 Åtgärder för minskade kväveutsläpp till luft i jordbrukssektorn	150 000	70 000	220 000	2027–2030
20	1:17 Klimatpremier	3 900 000	300 000	4 200 000	2027–2030
23	1:11 Intervention för jordbruksprodukter m.m.	150 000	30 400	180 400	2027–2029
23	1:15 Konkurrenskraftig livsmedelssektor		12 000	12 000	2027–2028
Summa förändring av beställningsbemyndigande på ändringsbudget			74 327 760		

Anm.: De ekonomiska åtagandena medger utgifter fr.o.m. 2027 t.o.m. angivet slutår.

¹ Beställningsbemyndigandets tidsperiod ändras från 2027–2032 till 2027–2029.

² Beställningsbemyndigandets tidsperiod ändras från 2027–2035 till 2027–2043.

BILAGA 4

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om ändring i lagen (2008:145) om statligt tandvårdsstöd

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 1 a § lagen (2008:145) om statligt tandvårdsstöd¹ ska upphöra att gälla vid utgången av juli 2026.

¹ Senaste lydelse av 3 kap. 1 a § 2025:1301.

BILAGA 5**Motionärernas anslagsförslag**

I partimotion 2025/26:4100 av Magdalena Andersson m.fl. (S) yrkandena 3 och 4 har följande förslag väckts.

Tusental kronor

Utgiftsområde/anslag	Beslutad ram/anvisat anslag	Regeringens förslag till förändring av ram/anslag	Ny ram/ny anslagsnivå enligt regeringens förslag	Avvikelse från regeringens förslag
24 Näringsliv	8 955 115	392 950	9 348 065	
1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	3 439 255	-10 800	3 428 455	+10 800
2:3 Exportfrämjande verksamhet	568 367	-11 150	557 217	+11 150
Summa anslagsförändring på ändringsbudget		3 618 435		+ 21 950

BILAGA 6

Skatteutskottets yttrande 2025/26:SkU6y

Vårändringsbudget för 2026

Till finansutskottet

Finansutskottet har gett bl.a. skatteutskottet tillfälle att senast tisdagen den 26 maj yttra sig över Vårändringsbudget för 2026 (prop. 2025/26:99) med eventuella motioner, i de delar som berör utskottets beredningsområde.

Skatteutskottet begränsar sitt yttrande till det förslag i propositionen som gäller ett ändrat anslag inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution.

Utskottet anser att finansutskottet bör tillstyrka regeringens förslag om ändrat anslag till Kronofogdemyndigheten.

Utskottets överväganden

Utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget 1:4 Kostnader som betalas av staten i konkurser ökas med 70 000 000 kronor. Som skäl anför regeringen att Kronofogdemyndigheten fr.o.m. den 1 juli 2026 tar över ansvaret för att hantera utbetalningar av konkurskostnader som ska betalas av staten. Till följd av att fler företag än beräknat är föremål för konkursförfaranden förväntas utbetalningarna av förvaltararvoden bli högre än vad som tidigare har beräknats. Anslaget bör därför ökas med 70 000 000 kronor.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har inte några invändningar mot regeringens förslag och tillstyrker att riksdagen för 2026 ändrar anslaget till Kronofogdemyndigheten på det sätt som regeringen föreslår.

Stockholm den 26 maj 2026

På skatteutskottets vägnar

Niklas Karlsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Niklas Karlsson (S), Eric Westroth (SD), Boriána Åberg (M), Marie Olsson (S), Kalle Olsson (S), Marie Nicholson (M), Ida Ekeröth Clausson (S), Markus Wiechel (SD), Mathias Tegnér (S), Adam Reuterskiöld (M), Ilona Szatmári Waldau (V), Cecilia Engström (KD), Helena Vilhelmsson (C), Jimmy Ståhl (SD), Anders Ekegren (L), Erik Hellsborn (SD) och Mohamed Yassin (MP).

BILAGA 7

Utrikesutskottets yttrande 2025/26:UU3y

Vårändringsbudget för 2026

Till finansutskottet

Finansutskottet beslutade den 14 april 2026 att ge samtliga utskott tillfälle att senast den 26 maj 2026 yttra sig över Vårändringsbudget för 2026 (prop. 2025/26:99) med eventuella motioner, i de delar som berör respektive utskotts beredningsområde. Utskottet begränsar sitt yttrande till de delar av propositionen som avser utgiftsområde 5 Internationell samverkan.

Utskottet föreslår att finansutskottet tillstyrker regeringens samtliga förslag inom utgiftsområde 5.

I yttrandet finns två särskilda yttranden (S, V, C, MP).

Utskottets överväganden

Utgiftsområde 5 Internationell samverkan

Propositionen

Avgifter till internationella organisationer

Regeringen föreslår att anslaget 1:1 Avgifter till internationella organisationer ökas med 4 500 000 kronor och att anslaget 1:5 Utrikes- och säkerhetspolitiskt strategiska insatser minskas med motsvarande belopp.

Som skäl för förslagen anger regeringen att Sverige i slutet av 2025 undertecknade en konvention om inrättande av en internationell skadeståndskommision för Ukraina inom Europarådet och ett avtal mellan Ukraina och Europarådet om inrättande av den särskilda tribunalen för aggressionsbrott mot Ukraina.

Regeringen avser att besluta om en proposition med förslag om att Sverige ratificerar konventionen för skadeståndskommisionen och ansluter sig till en överenskommelse för den särskilda tribunalen för aggressionsbrott mot Ukraina. Förslagen innebär att Sverige ska betala årliga medlemsavgifter. Anslaget bör därför ökas med 4 500 000 kronor.

Regeringen föreslår att ökningen finansieras genom att anslaget 1:5 Utrikes- och säkerhetspolitiskt strategiska insatser minskas med motsvarande belopp. Minskningen bedöms innebära att Svenska institutets projektstöd i enlighet med EU:s strategi för Östersjöregionen minskar i omfattning.

Regeringen anger också att förslagen innebär ökade utgifter för kommande år. Anslaget beräknas öka med 12 700 000 kronor fr.o.m. 2027. Ökningen avses finansieras genom att anslaget 1:5 Utrikes- och säkerhetspolitiskt strategiska insatser minskas med motsvarande belopp. Den beräknade minskningen bedöms innebära att Svenska institutets projektstöd i enlighet med EU:s strategi för Östersjöregionen minskar i omfattning. Vidare bedöms stöd till andra projekt för utrikes- och säkerhetspolitiskt strategiska insatser minska i omfattning.

Sveriges utrikes underrättelsetjänst

Regeringen föreslår att ett nytt anslag 1:6 Sveriges utrikes underrättelsetjänst förs upp på statens budget med 170 000 000 kronor. Anslaget får användas för Sveriges utrikes underrättelsetjänsts förvaltningsutgifter och det får även användas för utgifter för att förbereda inrättandet av myndigheten.

Regeringen föreslår också att riksdagen bemyndigar regeringen att besluta om förvärv av aktier eller andelar i och om kapitaltillskott till företag för att skydda de personer eller den verksamhet som kommer att bedrivas vid Sveriges utrikes underrättelsetjänst inom ramen för en särskilt beslutad skyddsidentitet enligt lagen om kvalificerade skyddsidentiteter samt att

besluta om försäljning eller avveckling av företag som har förvärvats i motsvarande syften.

Som skäl för förslagen hänvisar regeringen till promemorian Myndigheten för utrikes underrättelser (UD2026/02550) som remitterades i februari 2026. I promemorian föreslås två nya författningar och andra författningsändringar som krävs för att en ny underrättelsemyndighet ska kunna inleda sin verksamhet. Regeringen avser enligt propositionen att besluta om en lagrådsremiss och en proposition och föreslå att lagändringar ska träda i kraft den 1 januari 2027.

Den nya myndigheten måste enligt regeringen inrättas på ett sådant sätt att underrättelseverksamhetens funktionalitet och den strategiska förvarningsförmågan upprätthålls. Ett nytt anslag 1:6 Sveriges utrikes underrättelsetjänst föreslås därför som nämnts föras upp på statens budget med 170 000 000 kronor. Anslaget beräknas öka till 600 000 000 kronor 2027, 900 000 000 kronor 2028 och 1 000 000 000 kronor fr.o.m. 2029.

Regeringen föreslår att anslaget får användas för Sveriges utrikes underrättelsetjänsts förvaltningsutgifter. Anslaget bör även få användas för utgifter för att förbereda inrättandet av myndigheten.

I enlighet med lagen (2006:939) om kvalificerade skyddsidentiteter kan, efter ett särskilt beslut, en s.k. kvalificerad skyddsidentitet skapas. I promemorian Myndigheten för utrikes underrättelser föreslås bl.a. en lagändring som innebär att det ska vara möjligt för den nya underrättelsemyndigheten att använda kvalificerade skyddsidentiteter. Myndigheten bör även kunna använda företag i viss utsträckning då det är nödvändigt för att skydda personer och verksamhet. Förvärv av aktier eller andelar i och kapitaltillskott till företag som görs inom ramen för myndighetens verksamhet avses finansieras med medel från det nya anslaget 1:6 Sveriges utrikes underrättelsetjänst.

Enligt 8 kap. 3 och 4 §§ budgetlagen krävs, med vissa undantag som inte är aktuella nu, riksdagens godkännande för förvärv och försäljning av aktier eller andelar i ett företag. Regeringen får inte heller utan riksdagens bemyndigande skjuta till kapital till ett företag.

I propositionen föreslås mot denna bakgrund att riksdagen bemyndigar regeringen att besluta om förvärv av aktier eller andelar i och om kapitaltillskott till företag för att skydda de personer eller den verksamhet som kommer att bedrivas vid Sveriges utrikes underrättelsetjänst inom ramen för en särskilt beslutad skyddsidentitet enligt lagen om kvalificerade skyddsidentiteter samt att besluta om försäljning eller avveckling av ett företag som har förvärvats i motsvarande syften.

Motionerna

Det finns inga yrkanden om utgiftsområde 5 i följdmotionerna med anledning av vårändringsbudgeten. I motiveringen till partimotion 2025/26:4100 av Magdalena Andersson m.fl. (S) berörs dock frågan om en ny utrikes

underrättelsetjänst. Motionärerna noterar regeringens viljeinriktning genom förslaget om ett nytt anslag, men avser att återkomma till frågan när propositionen om den nya underrättelsemyndigheten lämnas och reformens konsekvenser kan bedömas.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser liksom regeringen att det allvarliga säkerhetspolitiska läget understryker nödvändigheten av att snabbt höja det svenska underrättelseystemets samlade förmåga. Utskottet noterar att regeringen har beslutat om en lagrådsremiss och förbereder en proposition om en ny underrättelsemyndighet. Regeringens avsikt är att den nya myndigheten ska inleda sin verksamhet den 1 januari 2027.

Utskottet föreslår att finansutskottet tillstyrker regeringens förslag att ett nytt anslag 1:6 Sveriges utrikes underrättelsetjänst förs upp på statens budget med 170 000 000 kronor. Anslaget får användas för Sveriges utrikes underrättelsetjänsts förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för utgifter för att förbereda inrättandet av myndigheten.

Utskottet noterar att konstitutionsutskottet bereder regeringens förslag i den ekonomiska vårpropositionen (prop. 2025/26:100, pkt 3) att delar av de ändamål och verksamheter som avser underrättelseverksamhet vid Försvarsmakten och som finansieras från anslaget 1:1 Förbandsverksamhet och beredskap inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap flyttas till utgiftsområde 5 Internationell samverkan. Utskottet bereder för närvarande ett yttrande över regeringens förslag och följdmotionen på inbjudan av konstitutionsutskottet (2025/26:UU7y).

Utskottet föreslår att finansutskottet också tillstyrker att riksdagen bemyndigar regeringen att besluta om förvärv av aktier eller andelar i och om kapitaltillskott till företag för att skydda de personer eller den verksamhet som kommer att bedrivas vid Sveriges utrikes underrättelsetjänst inom ramen för en särskilt beslutad skyddsidentitet enligt lagen om kvalificerade skyddsidentiteter samt att besluta om försäljning eller avveckling av företag som har förvärvats i motsvarande syften.

Utskottet föreslår även att finansutskottet tillstyrker att anslaget 1:1 Avgifter till internationella organisationer ökas med 4 500 000 kronor och att anslaget 1:5 Utrikes- och säkerhetspolitiskt strategiska insatser minskar med motsvarande belopp.

Stockholm den 19 maj 2026

På utrikesutskottets vägnar

Aron Emilsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Aron Emilsson (SD), Morgan Johansson (S), Fredrik Ahlstedt (M), Alexandra Völker (S), Margareta Cederfelt (M), Linnéa Wickman (S), Fredrik Malm (L), Annika Strandhäll (S), Ann-Sofie Alm (M), Håkan Svenneling (V), Magnus Berntsson (KD), Kerstin Lundgren (C), John E Weinerhall (M), Jacob Risberg (MP), Stefan Olsson (M), Azra Muranovic (S) och Rasmus Giertz (SD).

Särskilda yttranden

1. Ny myndighet för utrikes underrättelser (S, V, MP)

Morgan Johansson (S), Alexandra Völker (S), Linnéa Wickman (S), Annika Strandhäll (S), Håkan Svenneling (V), Jacob Risberg (MP) och Azra Muranovic (S) anför:

Regeringen föreslår att ett nytt anslag 1:6 Sveriges utrikes underrättelsetjänst förs upp på statens budget med 170 000 000 kronor. Vi konstaterar att utredningen om denna civila underrättelsetjänst fick mycket stor kritik vid remissomgången, och regeringen har inte presenterat propositionen än. Den är aviserad till riksdagen först i juni 2026. Det rimliga vore att riksdagen först behandlar frågan om en ny myndighet ska skapas och därefter hur mycket pengar som ska avsättas.

Den mycket snäva tidsramen inför bildandet av myndigheten, redan den 1 januari 2027, reser också frågan om det är lämpligt att göra en stor omorganisation av underrättelseverksamheten med tanke på det mycket allvarliga säkerhetspolitiska läge vi befinner oss i nu. Vi noterar regeringens viljeinriktning genom det föreslagna anslaget men avser att återkomma till frågan när propositionen lämnas och reformens konsekvenser kan bedömas.

Vi noterar vidare att regeringen i 2026 års ekonomiska vårproposition (prop. 2025/26:100) föreslår att delar av de ändamål och verksamheter som avser underrättelseverksamhet vid Försvarsmakten och som finansieras från anslaget 1:1 Förbandsverksamhet och beredskap inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap flyttas till utgiftsområde 5 Internationell samverkan. Vi avser återkomma till konsekvenserna av detta förslag i utskottet yttrande till konstitutionsutskottet (bet. 2025/26:UU7y).

2. Ny myndighet för utrikes underrättelser (C)

Kerstin Lundgren (C) anför:

Regeringen föreslår att ett nytt anslag 1:6 Sveriges utrikes underrättelsetjänst förs upp på statens budget med 170 000 000 kronor. Det är inte lämpligt att besluta om ett nytt anslag i statsbudgeten för ändamålet innan man överhuvudtaget vet hur utformningen av den nya underrättelsetjänsten ser ut. Ställningstagande i frågan bör göras före beslut om budgetanslag. Centerpartiet avvaktar med sitt ställningstagande tills propositionen lagts på riksdagens bord.

BILAGA 8

Försvarsutskottets yttrande 2025/26:FöU3y

Vårändringsbudget för 2026

Till finansutskottet

Den 16 april 2026 beslutade finansutskottet att ge samtliga utskott tillfälle att senast den 26 maj yttra sig över Vårändringsbudget för 2026 (prop. 2025/26:99) och eventuella följdmotioner.

Försvarsutskottet begränsar sitt yttrande till de förslag i propositionen inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap som gäller att riksdagen ska bemyndiga regeringen att under 2026 och 2027 för anslaget 3:1 Strålsäkerhetsmyndigheten ingå ekonomiska åtaganden i form av avtal med Videberg Kraft AB om fasta kostnader och fördyringar av fasta kostnader för ett nytt kärnavfallsprogram samt ändrat anslagsändamål för anslaget 3:1 Strålsäkerhetsmyndigheten. I yttrandet tar utskottet ställning till tre yrkanden som finns i partimotion 2025/26:4100 (S).

Utskottet föreslår att finansutskottet tillstyrker regeringens förslag i berörda delar och avstyrker motionsförslagen.

I yttrandet finns en avvikande mening (S) och ett särskilt yttrande (C).

Utskottets överväganden

Vårändringsbudget för 2026

Propositionen

I regeringens vårändringsbudget för 2026 (prop. 2025/26:99) föreslås att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2026 och 2027 för anslaget 3:1 Strålsäkerhetsmyndigheten ingå ekonomiska åtaganden i form av avtal med Videberg Kraft AB om fasta kostnader för ett nytt kärnavfallsprogram baserat på etablerad teknik för använt kärnbränsle och radioaktivt avfall från nya kärnkraftsreaktorer på högst 122 miljarder kronor i 2026 års prisnivå 2035–2159. Regeringen föreslår också att regeringen bemyndigas att under 2026 och 2027 för anslaget 3:1 Strålsäkerhetsmyndigheten ingå ekonomiska åtaganden i form av avtal med Videberg Kraft AB om fördyringar av fasta kostnader för ett nytt kärnavfallsprogram baserat på etablerad teknik för använt kärnbränsle och radioaktivt avfall från nya kärnkraftsreaktorer på högst 61 miljarder kronor i 2026 års prisnivå 2035–2159. Anslaget 3:1 Strålsäkerhetsmyndigheten föreslås även få användas för utgifter för åtaganden avseende fasta kostnader för ett nytt kärnavfallsprogram.

Regeringen motiverar förslagen med att Videberg Kraft AB (Videberg Kraft) i december 2025 ansökt om stöd enligt lagen (2025:587) om statligt stöd för investeringar i ny kärnkraft. Ansökan, som avser byggnation av kärnkraftsreaktorer med en samlad effekt av ca 1 500 megawatt (MW), bereds inom Regeringskansliet. Ett nytt kärnavfallsprogram innebär kostnader för omhändertagande av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall som uppkommer i samband med hantering, avveckling, rivning och slutförvaring av restprodukter från nya kärnkraftsreaktorer. Merparten av kostnaderna är fasta, dvs. oberoende av mängden kärnbränsle och avfall.

Den första aktören som bygger nya kärnkraftsreaktorer bör enligt regeringen inte åläggas att svara för en oproportionerligt stor andel av de fasta kostnaderna för ett nytt kärnavfallsprogram. I likhet med det befintliga kärnavfallsprogrammet kan ett nytt program nyttjas av flera aktörer. Regeringen bedömer därför att det är motiverat med ett statligt risk- och kostnadsåtagande under uppbyggnadsfasen av ett nytt kärnavfallsprogram baserat på etablerad teknik för använt kärnbränsle och radioaktivt avfall från nya kärnkraftsreaktorer. Risk- och kostnadsdelningen bör utformas så att aktörerna bär ett tydligt ekonomiskt ansvar i enlighet med principerna om att förenaren ska betala och att kostnader inte ska övervältras på kommande generationer. Risk- och kostnadsdelningen bör också skapa incitament till hög kostnadseffektivitet och god styrning av aktörernas arbete med att fullgöra sina skyldigheter.

Avsikten med det statliga åtagandet är enligt regeringen att begränsa den första aktörens andel av de fasta kostnaderna, med beaktande av att flera aktörer kan komma att investera i ny kärnkraft. Syftet är vidare att skapa en förutsebarhet när det gäller kostnader för ett nytt kärnavfallsprogram för aktörer som avser att investera i ny kärnkraft. Regeringen har i propositionen Finansiering och riskdelning vid investeringar i ny kärnkraft bedömt att stödet för investeringar i nya kärnkraftsreaktorer för att uppnå skalfördelar bör omfatta investeringar motsvarande en installerad elektrisk effekt om upp till ca 5 000 MW (prop. 2024/25:150 s. 50). Riksdagen har beslutat om ekonomiska ramar motsvarande ungefär hälften av stödets omfattning (prop. 2025/26:1 utg.omr. 21, bet. 2025/26:NU3, rskr. 2025/26:117). De fasta kostnaderna för ett nytt kärnavfallsprogram beräknas av Riksgäldskontoret uppgå till ca 122 miljarder kronor i 2026 års prisnivå. Majoriteten av de fasta kostnaderna bedöms av regeringen uppkomma i samband med att slutförvar för använt kärnbränsle och radioaktivt avfall börjar byggas då de första reaktorerna avvecklas ca 2090. Fasta kostnader för kärnavfallsprogrammet beräknas uppkomma t.o.m. 2159. En mindre del av de fasta kostnaderna beräknas uppkomma då de första reaktorerna tas i drift, vilket förväntas vara tidigast 2035. Utgifter för kärnavfallsprogrammet beräknas belasta statens budget mellan 2035–2159.

I propositionen gör regeringen bedömningen att de fasta kostnaderna för ett nytt kärnavfallsprogram bör fördelas mellan de aktörer som investerar i ny kärnkraft. Om fler aktörer investerar i ny kärnkraft bör aktörerna ersätta staten för sin andel av de utgifter som statens åtagande dittills inneburit. Videberg Krafts ansökan om stöd avser uppförandet av ca 1 500 MW ny kärnkraft, dvs. 30 procent av den totala effekten som regeringen bedömt att stödet för investeringar i nya kärnkraftsreaktorer bör omfatta. Regeringen avser enligt propositionen att ingå avtal med Videberg Kraft om hur stor del av fasta kostnader samt fördyrningar av fasta kostnader i ett nytt kärnavfallsprogram som bolaget ska ansvara för. En förutsättning för att kunna ingå avtalet är att stödet är förenligt med EU:s statsstödsregler. För varje ny aktör som investerar i ny kärnkraft, och vars avfall inordnas i det nya kärnavfallsprogrammet baserat på etablerad teknik, kommer statens åtagande att minska. Vid investeringar i ny kärnkraft som motsvarar en total elektrisk effekt om ca 5 000 MW upphör statens åtagande för kärnavfallsprogrammets förväntade fasta kostnader. Regeringen bedömer att ett statligt åtagande även bör omfatta risken för fördyringar av fasta kostnader upp till ett belopp om 61 miljarder kronor i 2026 års prisnivå. Sådana fördyringar kan exempelvis uppstå till följd av förändrade säkerhetskrav eller ny kunskap som leder till ändrade kostnadsuppskattningar.

Bakgrund

I budgetpropositionen för 2026 beskriver regeringen överenskommelsen om försvaret enligt följande. I juni 2025 träffades en överenskommelse mellan alla

riksdagens partier om att göra en historisk utbyggnad av försvaret för att nå Natos nya mål. Överenskommelsen möjliggör att Sverige kan nå Natos utökade mål för försvarsinvesteringar. Målen innebär att 3,5 procent av BNP ska läggas på militärt försvar och att 1,5 procent av BNP ska gå till försvarsrelaterade investeringar. Regeringens ambition är att målet för det militära försvaret ska uppnås senast 2030. Enligt den parlamentariska överenskommelsen om finansiering av försvaret och stöd till Ukraina kan tillskott till det militära och civila försvaret samt stöd till Ukraina medge en avvikelse från målet för den offentliga sektorns finansiella sparande under perioden 2026–2034. Tillskott till försvaret som tillfälligt lånefinansieras får maximalt uppgå till 300 miljarder kronor, varav maximalt 50 miljarder kronor får gå till investeringar i infrastruktur och försörjningsberedskap. En tillfällig lånefinansiering möjliggör en snabbare upprustning av svenskt försvar utan att andra utgifter trängs undan eller att större skattehöjningar görs. Före utgången av 2030 ska en ny bedömning av det säkerhetspolitiska läget göras och en plan presenteras för hur återgången till ett finansiellt sparande i balans i den offentliga sektorn ska kunna ske till senast 2035 (prop. 2025/26:1 utg.omr. 6 s. 14).

Motionen

I partimotion 2025/26:4100 av Magdalena Andersson m.fl. (S) yrkas avslag på regeringens förslag om att bemyndiga regeringen att under 2026 och 2027 för anslaget 3:1 Strålsäkerhetsmyndigheten ingå ekonomiska åtaganden i form av avtal med Videberg Kraft AB om fasta kostnader för ett nytt kärnavfallsprogram och fördyringar av fasta kostnader (yrkandena 1 och 2). Motionärerna framhåller att båda förslagen rör investeringar över en mycket lång tidshorisont vilket visar på vikten av en bred förankring hos riksdagens partier. Frågan om slutförvar för kärnavfall har finansiella effekter i över hundra år och att behandla den i en ändringsbudget några månader före ett riksdagsval är inte ett seriöst sätt att hantera frågan. Frågan bör lösas inom ramen för en blocköverskridande energiöverenskommelse som omfattar all fossilfri kraftproduktion

I yrkande 5 begär motionärerna ett tillkännagivande om att de investeringar i det militära och civila försvaret som rymms inom den överenskomna ramen om 300 miljarder kronor ska föregås av ett gemensamt beslut av de partier som ingår i överenskommelsen om försvaret. Motionärerna framhåller att regeringen redan i budgetpropositionen för 2026 lämnade förslag på investeringar som rymdes inom ramen för överenskommelsen utan att på ett tydligt och strukturerat sätt ha informerat om och förankrat de föreslagna besluten. I vårändringsbudgeten för 2026 preciserar regeringen ramarna för investeringarna i det civila försvaret ytterligare. Att frånga vad som har överenskommit riskerar enligt motionärerna att skada förtroendet för den fortsatta processen och försvåra möjligheterna till liknande överenskommelser i framtiden.

Utskottets ställningstagande

Utskottet välkomnade hösten 2026 regeringens inriktning att bygga ut den svenska kärnkraften för att åstadkomma en robust och stabil elförsörjning (bet. 2025/26:FöU1 s. 36). Av vårändringsbudgeten framgår att Videberg Kraft i december 2025 som första aktör har ansökt om stöd enligt lagen (2025:587) om statligt stöd för investeringar i ny kärnkraft. Merparten av de förväntade kostnaderna är fasta, dvs. oberoende av mängden kärnbränsle och avfall. I likhet med regeringen anser utskottet att den första aktören som bygger nya kärnkraftsreaktorer inte bör åläggas att svara för en oproportionerligt stor andel av de fasta kostnaderna för ett nytt kärnavfallsprogram.

Enligt utskottet är det viktigt att kärnkraftsindustrin får tydliga och snabba besked gällande statens långsiktiga ekonomiska åtaganden vid utbyggnaden av kärnkraften så att inte viktigt momentum går förlorat. Risken är stor att värdefull tid går förlorad om frågan om statens långsiktiga ekonomiska åtaganden vid en kärnkraftsutbyggnad behandlas i samtal som syftar till att nå en bred energipolitisk överenskommelse över blockgränsen. Utskottet finner därför inte skäl för riksdagen att ställa sig bakom förslagen i motionen om sådana samtal. Finansutskottet bör således avstyrka förslagen.

När det gäller överenskommelsen om försvaret och kravet på att investeringar i det militära och civila försvaret ska beslutas gemensamt av partierna bakom uppgörelsen kan utskottet konstatera att överenskommelsen mellan alla riksdagens partier har banat vägen för en historisk upprustning av försvaret för att nå Natos nya mål för försvarsutgifter. Regeringen har, i enlighet med den politiska överenskommelsen, i budgetpropositionen för 2026 (prop. 2025/26:1 utg.omr. 6) presenterat förslag på tillskott till det militära försvaret 2026–2035 som ett steg mot att Sverige ska uppnå Natos utgiftsmål för det militära försvaret, som riksdagen ställt sig bakom (bet. 2025/26:FöU1 och rskr. 2025/26:111). Ytterligare preciseringar gällande det militära och civila försvaret har presenterats i regeringens vårändringsbudget för 2026.

Utskottet anser att det arbete som påbörjades i Försvarsberedningen i februari 2026 ger utrymme för en bred politisk förankring bland alla partier i frågor som har med överenskommelsen om försvaret att göra. Förslaget i motionen om att beslut om investeringar i enlighet med överenskommelsen ska beslutas gemensamt av alla partier som ingår i överenskommelsen bör således avstyrkas av finansutskottet.

Stockholm den 26 maj 2026

På försvarskottets vägnar

Peter Hultqvist

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Peter Hultqvist (S), Matheus Enholm (SD), Jörgen Berglund (M), Helén Pettersson (S), Björn Söder (SD), Johan Andersson (S), Helena Bouveng (M), Hanna Westerén (S), Gulan Avci (L), Erik Ezelius (S), Alexandra Anstrell (M), Hanna Gunnarsson (V), Mikael Oscarsson (KD), Mikael Larsson (C), Lars Püss (M), Camilla Brunsberg (M) och Janine Alm Ericson (MP).

Avvikande mening

Vårändringsbudget för 2026 (S)

Peter Hultqvist (S), Helén Pettersson (S), Johan Andersson (S), Hanna Westerén (S) och Erik Ezelius (S) anför:

I vårändringsbudgeten föreslås att regeringen bemyndigas att förvärva aktier i Videberg Kraft AB samt ingå avtal om kärnavfallsfinansiering. Båda förslagen rör investeringar över en mycket lång tidshorisont och visar på vikten av en bred förankring hos riksdagens partier. Vi har varit drivande i att få på plats en bred energiöverenskommelse, något som statsministern med stöd av Sverigedemokraterna tyvärr har stoppat. Det ökar osäkerheten för svensk elproduktion och riskerar att hindra att ny elproduktion kommer på plats. Vi är positiva till att det byggs kärnkraft tillsammans med annan fossilfri elproduktion. Vi motsätter oss inte principen om statligt ägande av vare sig ny eller befintlig kärnkraft. Även annan storskalig fossilfri elproduktion eller andelar i sådana företag skulle kunna vara aktuella för att säkra investeringar i ytterligare elproduktion. Att behandla frågan om slutförvar för kärnavfall – en fråga som har finansiella effekter i över hundra år – i en vårändringsbudget några månader före ett riksdagsval är inte ett seriöst sätt att hantera frågan. Regeringens förslag innebär kostnader och möjliga fördyringar som kan uppgå till 183 miljarder kronor och som beräknas belasta statens budget fram till 2159. Vi kan inte ställa oss bakom att ett sådant förfarande, utan anser att frågan bör lösas inom ramen för en blocköverskridande energiöverenskommelse som omfattar all fossilfri kraftproduktion.

Vi är i ett väldigt allvarligt säkerhetspolitiskt läge där Sverige och Europa snabbt behöver stärka sin försvarsförmåga. Totalförsvaret måste byggas ut genom en ökad militär kapacitet och omfattande satsningar på civilt försvar. Sverige ska nå upp till de mål som är överenskomna inom Nato. Mot bakgrund av det allvarliga läget är det en styrka att vi har en bred överenskommelse om försvaret som samtliga riksdagspartier står bakom, som innebär att upp till 300 miljarder kronor för försvarsutbyggnaden kan lånefinansieras, varav 50 miljarder kronor ska användas för utbyggnaden av det civila försvaret. Det innebär att tempot i försvarsutbyggnaden kan öka, parallellt med successivt ökade försvarsanslag. Av överenskommelsen framgår tydligt att användningen av de 300 miljarderna ska beslutas gemensamt av de partier som står bakom överenskommelsen. Trots det lämnade regeringen redan i samband med budgetpropositionen för 2026 förslag på investeringar inom ramen för överenskommelsen utan att på ett tydligt och strukturerat sätt ha informerat om och förankrat förslagen. Vi noterar vidare att regeringen i vårändringsbudgeten ytterligare preciserar ramarna för investeringarna i det civila försvaret. Det är både olyckligt och förvånande att regeringen, trots bred enighet bland riksdagens partier, inte har orkat med att i linje med

överenskommelsen förankra nödvändiga investeringar. Att frångå vad som har överenskommit riskerar att skada förtroendet för den fortsatta processen och försvåra möjligheterna till liknande överenskommelser i framtiden. Vi vill därför understryka vikten av att investeringar i det militära och civila försvaret som rymms inom de överenskomna 300 miljarderna ska beslutas gemensamt av de partier som ingår i överenskommelsen.

Mot bakgrund av det som anförs ovan anser vi att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2025/26:4100 av Magdalena Andersson m.fl. (S) yrkandena 1, 2 och 5.

Särskilt yttrande

Vårändringsbudget för 2026 (C)

Mikael Larsson (C) anför:

Regeringen föreslår i vårändringsbudgeten för 2026 att ett nytt anslag 1:6 Sveriges utrikes underrättelsetjänst inom utgiftsområde 5 Internationell samverkan förs upp på statens budget med 170 000 000 kronor. Det är inte lämpligt att besluta om ett nytt anslag i statsbudgeten för det ändamålet innan man över huvud taget vet hur utformningen av den nya underrättelsetjänsten ser ut. Ställningstagande i grundfrågan bör göras före beslut om budgetanslag. Centerpartiet avvaktar därför med ställningstagande i anslagsfrågan tills propositionen om den nya underrättelsetjänsten lagts fram på riksdagens bord.

BILAGA 9

Näringsutskottets yttrande 2025/26:NU5y

Vårändringsbudget för 2026

Till finansutskottet

Finansutskottet har gett näringsutskottet tillfälle att yttra sig över regeringens proposition 2025/26:99 Vårändringsbudget för 2026 och följdmotioner i de delar som berör utskottets beredningsområde. En motion har väckts med anledning av propositionen.

Näringsutskottet begränsar sitt yttrande till de förslag i propositionen och motionen som rör utgiftsområdena 21 Energi och 24 Näringsliv.

Näringsutskottet anser att finansutskottet bör tillstyrka regeringens förslag till ändrade ramar och anslag för utgiftsområdena 21 Energi och 24 Näringsliv samt den föreslagna användningen av anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling. Näringsutskottet anser även att finansutskottet bör tillstyrka de bemyndiganden och det godkännande som regeringen föreslår när det gäller Videberg Kraft. Motionsyrkandena bör avstyrkas i motsvarande delar.

I yttrandet finns fyra avvikande meningar (S, V, C, MP).

Utskottets överväganden

Vårändringsbudget för 2026

Propositionen

Utgiftsområde 21 Energi

Regeringen föreslår att anslaget 1:10 Energiberedskap minskas med 65 000 000 kronor. Skälet är att regeringen vill öka anslaget 1:11 Elberedskap. Minskningen bedöms innebära att vissa energiberedskapsåtgärder som finansieras genom anslaget kommer att behöva senareläggas. Vidare föreslår regeringen att anslaget 1:11 Elberedskap ökas med 125 000 000 kronor. Skälet är att utgifterna för projekt för att höja elförsörjningsförmågan under fredstida kriser och höjd beredskap blir högre än vad som tidigare har beräknats. Det beror främst på ökade kostnader för reservkraft, uppdrag om civilplikt och lokal och regional ö-drift.

Utgiftsområde 24 Näringsliv

Regeringen föreslår att anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling minskas med 10 800 000 kronor. Minskningen av anslaget föreslås för att finansiera en ökning av andra anslag inom olika utgiftsområden och bedöms av regeringen inte påverka den verksamhet som finansieras från anslaget. När det gäller anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling föreslår regeringen även att anslagsändamålet utvidgas så att anslaget även får användas för utgifter för forskning och utveckling inom metallvärdekedjan. Enligt regeringen är det angeläget att anslaget kan användas för att möjliggöra stöd för forskning och utvecklingsinsatser för en resilient metallförsörjning.

Vidare föreslår regeringen att anslaget 1:4 Tillväxtverket minskas med 700 000 kronor. Förslaget innefattar dels öknningar av anslaget för att modernisera tillverkningsmetoder inom försvarsindustrin och för att stärka Regelrådet, Förenklingsrådet och unga kvinnors företagande, dels en minskning av anslaget då medlen för förvaltning av verksamt.se flyttas till anslaget 1:11 Bolagsverket.

Regeringen föreslår även att anslaget 1:5 Näringslivsutveckling ökas med 9 500 000 kronor. Den föreslagna ökningen av anslaget omfattar medel till dels modernisering av tillverkningsmetoder inom försvarsindustrin, dels praktikprogrammet Jobbsprånget.

När det gäller anslaget 1:6 Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser föreslår regeringen en ökning med 2 000 000 kronor. Skälet är att myndigheten har fått i uppdrag att följa upp och utvärdera effekterna av regelverk för arbetskraftsinvandring för näringslivets kompetensförsörjning och tillväxt.

Därtill föreslår regeringen att anslaget 1:11 Bolagsverket ökas med 15 200 000 kronor. Den föreslagna ökningen av anslaget avser medel till dels förväntade utgiftsökningar för likvidatorer vid tvångslikvidationer, dels förvaltningen av webbplatsen verksamt.se.

Regeringen föreslår också att anslaget 1:17 Kapitalinsatser i statligt ägda företag ökas med 386 000 000 kronor. Ökningen avser ett kapitaltillskott till SSC Space AB.

Vidare föreslår regeringen att anslaget 2:3 Exportfrämjande verksamhet minskas med 11 150 000 kronor. Minskningen av anslaget föreslås för att finansiera en ökning av andra anslag inom olika utgiftsområden och bedöms av regeringen i begränsad omfattning påverka utlandsmyndigheternas möjlighet att genomföra exportfrämjande insatser under 2026.

Regeringen föreslår även att anslaget 2:5 Avgifter till internationella handelsorganisationer ökas med 2 900 000 kronor. Ökningen motiveras av att kursen för den svenska kronan har försvagats i förhållande till den schweiziska francen och att utgifterna för Sveriges avgifter därmed förväntas bli högre än vad som tidigare har beräknats.

Därutöver föreslår regeringen att den får riksdagens bemyndiganden och godkännande att vidta olika åtgärder för att förvärva Videberg Kraft AB (Videberg Kraft) samt att besluta om kapitaltillskott till bolaget. Videberg Kraft är ett nybildat bolag som har som syfte att projektera, uppföra och inneha kärntekniska anläggningar, driva kärnteknisk verksamhet för energiproduktion samt därmed förenlig verksamhet. Bolaget ägs i dag till 80 procent av det statligt helägda Vattenfall AB (Vattenfall) och till 20 procent av Industrikraft i Sverige AB (Industrikraft) som i sin tur ägs av ABB Switzerland Ltd, Alfa Laval Corporate AB, Boliden AB, Hitachi Energy Sweden AB, Höganäs AB, Saab AB, SSAB EMEA AB, Stora Enso AB och Volvo Business Services International AB. Videberg Kraft ansökte i december 2025 om stöd enligt lagen (2025:587) om statligt stöd för investeringar i ny kärnkraft. Regeringen bedömer att ägandet i Videberg Kraft bör fördelas så att staten äger 60 procent och Vattenfall och Industrikraft 20 procent vardera av ägar- och röstandelarna. Regeringen avser att under 2026 ingå avtal med Vattenfall om förvärv av aktier i Videberg Kraft. Regeringen föreslår därför att riksdagen

- bemyndigar regeringen att under 2026 och 2027 för anslaget 1:17 Kapitalinsatser i statligt ägda företag förvärva aktier i Videberg Kraft AB som ger staten en röst- och ägarandel på 60 procent i bolaget, vars verksamhet är att projektera, uppföra och inneha kärntekniska anläggningar och driva kärnteknisk verksamhet för energiproduktion samt därmed förenlig verksamhet, och besluta om kapitaltillskott till bolaget på sammanlagt högst 1 800 000 000 kronor
- bemyndigar regeringen att under 2026 och 2027 för anslaget 1:17 Kapitalinsatser i statligt ägda företag ingå ekonomiska åtaganden på högst 34 283 000 000 kronor för att tillskjuta kapital eller förvärva eller avyttra aktier i Videberg Kraft AB, eller på annat sätt öka eller minska statens röst-

och ägarandel i bolaget till lägst 51 och högst 65 procent av aktierna och rösterna, fram till och med den tidpunkt då bolagets kärnkraftsreaktorer tas i rutinmässig drift, dock senast 2045

- bemyndigar regeringen att vidta de åtgärder i övrigt som krävs för att genomföra kapitaltillskott samt förvärva och överlåta aktier
- godkänner att de direkta försäljningskostnader som uppkommer för staten i samband med försäljning av aktier i Videberg Kraft AB får avräknas mot försäljningsintäkterna.

Motionen

I partimotion 2025/26:4100 av Magdalena Andersson m.fl. (S) föreslås i yrkande 3 att riksdagen avslår regeringens minskning av anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling med 10 800 000 kronor inom utgiftsområde 24. Vidare förordas i yrkande 4 att riksdagen avslår regeringens minskning av anslaget 2:3 Exportfrämjande verksamhet med 11 150 000 kronor inom utgiftsområde 24.

Utskottets ställningstagande

Regeringen har föreslagit ändrade ramar för utgiftsområdena 21 Energi och 24 Näringsliv. För utgiftsområde 21 Energi föreslår regeringen nya anslagsnivåer för två anslag som innebär att ramen för utgiftsområdet ökas med 60 000 000 kronor 2026. När det gäller utgiftsområde 24 Näringsliv föreslår regeringen nya anslagsnivåer för åtta anslag som innebär en ökning av ramen för utgiftsområdet med 392 950 000 kronor 2026. I en motion har det föreslagits att riksdagen ska avslå regeringens förslag till anslagsändringar när det gäller anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling och anslaget 2:3 Exportfrämjande verksamhet. När det gäller anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling noterar utskottet att regeringen gör bedömningen att ändringen inte påverkar den verksamhet som finansieras från anslaget. Vad gäller den föreslagna förändringen av anslaget 2:3 Exportfrämjande verksamhet gör regeringen bedömningen att den i begränsad omfattning påverkar utlandsmyndigheternas möjlighet att genomföra exportfrämjande insatser under 2026. Utskottet gör ingen annan bedömning än regeringen och anser därför att anslagen bör ändras enligt regeringens förslag. Utskottet har heller inget att invända mot förslaget att anslagsändamålet för anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling utvidgas så att anslaget även får användas för utgifter för forskning och utveckling inom metallvärdekedjan.

När det gäller regeringens förslag som rör Videberg Kraft vill utskottet anföra följande. Utskottet anser att ett stabilt, robust och långsiktigt hållbart elsystem är av avgörande betydelse för Sveriges tillväxt, konkurrenskraft och välfärd. Elektrifieringen av industrin, transportsektorn och samhällsekonomin i stort medför ett kraftigt ökat behov av fossilfri och planerbar elproduktion

under kommande decennier. För att Sverige även framöver ska kunna vara en ledande industrination krävs betydande investeringar i energiinfrastruktur och ny elproduktion.

Utskottet anser att kärnkraften utgör en central del av det svenska energisystemet. Kärnkraft bidrar med stabil och fossilfri elproduktion oberoende av väderförhållanden och är därmed av stor betydelse för såväl effektbalansen som försörjningstryggheten. Ett energisystem med hög leveranssäkerhet är en grundförutsättning för jobb, investeringar och svensk konkurrenskraft. Utskottet välkomnar därför regeringens ambition att möjliggöra investeringar i ny kärnkraftsproduktion genom ett ökat statligt engagemang. Att staten ges möjlighet att förvärva aktier i Videberg Kraft och tillskjuta kapital till bolaget är enligt utskottets mening ett viktigt steg för att skapa långsiktiga och stabila förutsättningar för ny kärnkraft i Sverige.

Utskottet konstaterar vidare att investeringar i kärnkraft är mycket kapitalkrävande och förknippade med långa ledtider. I ett sådant läge kan staten spela en viktig roll för att minska risker, skapa investeringsstabilitet och möjliggöra projekt som är av strategisk betydelse för Sverige. Ett ökat statligt deltagande kan även bidra till att säkerställa nationellt inflytande över samhällskritisk energiinfrastruktur. Utskottet noterar att förslaget innebär att anslaget 1:7 Kapitalinsatser i statligt ägda företag beräknas öka med 1 800 000 000 kronor 2027 och att behovet av medel från staten beräknas till 34 283 000 000 kronor 2028–2045.

När det gäller regeringens förslag om att statens röst- och ägarandel om 60 procent i bolaget bör kunna ökas eller minskas inom ett intervall (51–65 procent) till dess att alla reaktorer har tagits i rutinmässig drift, dock senast 2045, gör utskottet ingen annan bedömning än regeringen. Eventuella ändringar av statens ägande i bolaget därefter bör, som regeringen förordar, underställas riksdagens prövning i enlighet med 8 kap. 3 § budgetlagen. Med det anförda ställer sig utskottet bakom regeringens förslag som rör Videberg Kraft.

Sammanfattningsvis anser näringsutskottet att finansutskottet bör tillstyrka regeringens förslag till ändrade ramar och anslag för utgiftsområdena 21 Energi och 24 Näringsliv samt den föreslagna användningen av anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling. Motionsyrkandena bör avstyrkas i motsvarande delar. Näringsutskottet anser även att finansutskottet bör tillstyrka de bemyndiganden och det godkännande som regeringen föreslår när det gäller Videberg Kraft.

Stockholm den 21 maj 2026

På näringsutskottets vägnar

Tobias Andersson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Tobias Andersson (SD), Anders Ådahl (C), Fredrik Olovsson (S), Jesper Skalberg Karlsson (M), Josef Fransson (SD), Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M), Eric Palmqvist (SD), Isak From (S), Kjell Jansson (M), Birger Lahti (V), Johnny Svedin (SD), Katarina Luhr (MP), Louise Eklund (L), Aida Birinxhiku (S), Daniel Vencu Velasquez Castro (S), Kristoffer Lindberg (S) och Lili André (KD).

Avvikande mening

1. Vårändringsbudget för 2026 (S)

Fredrik Olovsson (S), Isak From (S), Aida Birinxhiku (S), Daniel Vencu Velasquez Castro (S) och Kristoffer Lindberg (S) anför:

Vi anser att Sverige i en tid präglad av hårdnande internationell konkurrens, omfattande klimatomställning och ökad geopolitisk osäkerhet behöver stärka förutsättningarna för innovation, forskning och export. Sveriges konkurrenskraft bygger i hög grad på ett starkt innovationsklimat och på svenska företags möjlighet att utveckla och exportera nya hållbara produkter och tekniker till växande internationella marknader. Mot denna bakgrund är det enligt vår mening felaktigt att, som regeringen föreslår, minska anslagen till såväl innovationsfrämjande som exportfrämjande verksamhet. Regeringen föreslår bl.a. att anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling minskas med 10 800 000 kronor samt att anslaget 2:3 Exportfrämjande verksamhet minskas med 11 150 000 kronor inom utgiftsområde 24 Näringsliv. Vi anser att detta är en orimlig prioritering i ett läge där svenska företag behöver stärkt stöd för innovation, omställning och export till nya marknader, inte minst mot bakgrund av nya frihandelsavtal och den gröna industriomställningen. Sverige behöver investeringar som stärker konkurrenskraften och bidrar till fler jobb och ökad tillväxt, inte neddragningar på strategiskt viktiga områden.

När det gäller frågan om statens roll i att möjliggöra investeringar i ny kärnkraft och regeringens förslag om Videberg Kraft vill vi anföra följande. Vi delar uppfattningen att Sverige står inför ett omfattande behov av ny fossilfri elproduktion till följd av elektrifieringen av industrin och transportsektorn samt ett växande behov av ett stabilt och robust energisystem. För att säkra svensk konkurrenskraft, jobb och klimatomställning krävs långsiktiga investeringar i energiinfrastruktur och elproduktion med hög leveranssäkerhet. Vidare konstaterar vi att ny kärnkraft kännetecknas av mycket höga investeringskostnader, långa ledtider och betydande finansiella risker. Mot den bakgrunden finns det en förståelse för att staten kan behöva ta ansvar för att möjliggöra investeringar i ny kärnkraftsproduktion, särskilt i ett läge där energiförsörjningen bedöms vara av strategisk betydelse för Sverige. Samtidigt vill vi understryka att det är angeläget att investeringar i kärnkraft inte görs på bekostnad av nödvändiga satsningar på elnät, energieffektivisering och annan fossilfri elproduktion.

Sammanfattningsvis anser vi att finansutskottet bör avstyrka regeringens förslag om ändrade nivåer för anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling och anslaget 2:3 Exportfrämjande verksamhet och tillstyrka motion 2025/26:4100 (S) yrkande 3 och 4 i berörda delar. I övrigt har vi inget att invända mot regeringens förslag.

2. Vårändringsbudget för 2026 (V)

Birger Lahti (V) anför:

Jag motsätter mig statens ökade roll i att möjliggöra investeringar i ny kärnkraft och regeringens förslag rörande Videberg Kraft. Jag delar uppfattningen att Sverige behöver ett fossilfritt energisystem och en trygg elförsörjning. Dock anser jag att regeringens omfattande satsning på ny kärnkraft är felprioriterad, samhällsekonomiskt riskfylld och ineffektiv ur både klimat- och välfärdsperspektiv. Regeringen föreslår att staten ska kunna förvärva en majoritetsandel i Videberg Kraft och genomföra betydande kapitaltillskott till bolaget. Jag anser att dessa resurser i stället bör användas till investeringar i energieffektivisering, elnät, lagringsteknik och snabbare utbyggnad av förnybar energiproduktion. Kärnkraft kännetecknas av mycket långa ledtider, höga kostnader och betydande ekonomiska risker, samtidigt som behoven av ny elproduktion är akuta redan under kommande år. Jag vänder mig också mot att staten tar på sig ett omfattande ekonomiskt ansvar för investeringar som riskerar att tränga undan andra samhällsviktiga satsningar. Det är enligt min mening inte rimligt att skattebetalarna ska bära huvuddelen av de ekonomiska riskerna i ett projekt vars lönsamhet och genomförbarhet är osäker.

Sammanfattningsvis anser jag att finansutskottet bör avstyrka regeringens förslag till bemyndiganden och godkännande rörande Videberg Kraft.

3. Vårändringsbudget för 2026 (C)

Anders Ådahl (C) anför:

Jag ställer mig inte bakom regeringens förslag om ändrade ramar och anslagsnivåer för utgiftsområdena 21 Energi och 24 Näringsliv. Jag anser att regeringens prioriteringar riskerar att hämma Sveriges möjligheter att stärka innovation, företagande och export i ett läge där omställningen till ett hållbart och konkurrenskraftigt näringsliv behöver främjas genom långsiktiga investeringar och goda villkor för grön tillväxt.

När det gäller frågan om statens roll i att möjliggöra investeringar i ny kärnkraft och regeringens förslag rörande Videberg Kraft ställer jag mig inte heller bakom detta förslag. Jag delar uppfattningen att Sverige behöver ett robust och fossilfritt elsystem med hög leveranssäkerhet. Den omfattande elektrifieringen av industri och transporter kommer att kräva betydande investeringar i ny elproduktion under lång tid framöver. Jag anser dock att energipolitiken bör präglas av teknikneutralitet, marknadsekonomiska principer och långsiktiga spelregler för alla fossilfria kraftslag. Staten bör i första hand skapa stabila villkor för investeringar snarare än själv gå in som dominerande ägare i enskilda energiprojekt. Regeringens förslag innebär att staten ges möjlighet att förvärva en majoritetsandel i Videberg Kraft samt tillskjuta betydande kapital till verksamheten. Jag anser att detta innebär ett

långtgående statligt risktagande med potentiellt stora kostnader för skattebetalarna. Sverige behöver ett energisystem där flera fossilfria kraftslag samverkar. Politiken bör därför inriktas på att undanröja hinder för investeringar och stärka elnäten, snarare än att staten tar ett direkt ägaransvar i kärnkraftsproduktion.

Sammanfattningsvis anser jag att finansutskottet bör avstyrka regeringens förslag om ändrade ramar och anslagsnivåer för utgiftsområdena 21 Energi och 24 Näringsliv och regeringens förslag till bemyndigande och godkännande rörande Videberg Kraft.

4. Vårändringsbudget för 2026 (MP)

Katarina Luhr (MP) anför:

Jag ställer mig inte bakom regeringens förslag om ändrade ramar och anslagsnivåer för utgiftsområdena 21 Energi och 24 Näringsliv. Jag anser att regeringens prioriteringar riskerar att försvaga förutsättningarna för innovation, export och långsiktig konkurrenskraft i ett läge där Sverige behöver stärka klimatomställningen och investeringarna i framtidens gröna industriomställning.

Jag kan inte heller ställa mig bakom regeringens förslag rörande Videberg Kraft. Enligt min uppfattning behöver Sverige snabbt ett hållbart och kostnadseffektivt energisystem baserat på förnybar energi, energieffektivisering och modern flexibilitetsteknik. Regeringens förslag om omfattande statliga investeringar i ny kärnkraft går enligt min mening i motsatt riktning. Regeringen föreslår att staten ska kunna bli majoritetsägare i Videberg Kraft samt genomföra betydande kapitaltillskott och ekonomiska åtaganden kopplade till ny kärnkraftsproduktion. Jag anser att detta innebär ett mycket stort ekonomiskt risktagande med offentliga medel för en energiform som är dyr, långsam att bygga ut och förknippad med betydande miljö- och säkerhetsrisker. De resurser som nu föreslås användas till kärnkraft hade enligt min mening gjort betydligt större klimatnytta om de i stället investerades i förnybar elproduktion, energilagring, energieffektivisering och förstärkningar av elnäten.

Sammanfattningsvis anser jag att finansutskottet bör avstyrka regeringens förslag om ändrade ramar och anslagsnivåer för utgiftsområdena 21 Energi och 24 Näringsliv och regeringens förslag till bemyndiganden och godkännande rörande Videberg Kraft.